

SLOVENEK

==== Inzerati: =====

Enostolpna pettirvsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna pettirvsta (72 mm)
30 vinarjev.

==== Izhaja: =====
vsak dan, izvenim nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

==== Velja po pošti: =====

Za celo leto naprej . K 25.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V upravi prejelca mesočna K 1-80

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Za
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ograke poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Po zasedanju.

Ljubljana, 1. avg.

Kratko poletno zborovanje državne zbornice je končano. Bilo je nepričakovano plodovito. Zbornica se je mirno konstituirala v sporazumu vseh strank in v par dnevih je rešila tako važno bančno predlogo, ki v prejšnji zbornici ni mogla ne živeti in ne umreti. Baron Gautsch lahko sprejema sedaj čestitke k nepričakovano velikemu uspehu, ki je brez prikratk njegov osebni uspeh. Ne da se tajiti, da se je zbornica razšla pod jasnim vtisom, da ima voditelja in da se ta voditelj imenuje Gautsch!

Vprašanje bližnje prihodnosti je, si li bode znal baron Gautsch ohraniti to voditeljstvo? Signatura poletnega zasedanja je, da je politika strank počivala. Vse stranke so se skrbno izogibale strankarsko-političnim potezom, ki bi jih utegnile kakorkoli pre-judicirati za jesen.

Jesen 1911.
To bode politična doba prve vrste, kakršne že dolgo v Avstriji ni bilo. Stranke stopijo iz svoje rezerve, a tudi baron Gautsch pokaže svoje politično lice, ki je bilo v poletni dobi skrbno zavešeno. Jeseni pride politika na vrsto, na celi črti, in tu se bode odločila usoda nove zbornice. Izkazalo se bo, ima-li resnično delotvorno, plodovito delozmožnost v sebi ali ne.

Kratko poletno zasedanje je bilo dober preludij za jesen. Zbornica je pokazala trdno voljo k pozitivnemu delu. In pokazala je, da se da voditi! Seve, dala se je voditi po Gautschu, ki je bil pred šestimi leti prinesel avstrijskim narodom dragoceno darilo splošne in enake volilne pravice in ki se zamore po pravici imenovati oče našega modernega ljudskega parlamenta.

Baron Gautsch je v tem poletnem zasedanju nastopil trikrat kot govornik v poslanski zbornici in vselej si je s svojim nastopom osvojil zbornico. Zbornica je stala in se je razšla pod vtisom krepke, izrazite individualnosti tega državnika!

A kaj prinese jesen? Se li bode posrečilo baronu Gautschu ustvariti večino, ki bode v stanu rešiti velike naloge, ki so pridržane junija tega leta izvoljenemu parlamentu, t. j. ki bode v resnici delozmožna? Baron Gautsch razpolaga brez dvoma s potrebno spret-

nostjo, a razpolaga tudi s potrebno avtoriteto, ki mu jo daje na eni strani njegova preteklost in na drugi strani absolutno neomejeno zaupanje najodločilnejšega faktorja v državi. Zdi se nam: Če baron Gautsch ne privede današnje zbornice do pozitivnega uspeha, je tudi nihče drugi ne bo in da bi obzupšenje Gautscheve akcije pomenjalo smrtni poraz letos izvoljene zbornice. Zdi se nam tudi, da to občutijo vse stranke in iz tega se da sklepati, da bo baron Gautsch uspel.

V par tednih pride jesen in odločitev!

Tretji shod na Velehradu.

Velehrad, 28. julija.

III.

Ob 6. uri zjutraj je olomuški nadškof dr. Bauer imel pontifikalno sveto mašo. Ob 8. uri se je pričela druga javna seja. Zagrebški vseučiliški profesor dr. Pazman pozdravlja shod v imenu zagrebškega nadškofa dr. Posiloviča, dalje kot dekan v imenu teološke fakultete ter v imenu hrvatskega katoliškega kazino; profesor kanonik dr. Schulz iz Kraljevega gradca pozdravi v imenu svojega škofa. Nastopi profesor Jugie iz Carigrada, ki v toplem, psihološko globokem govoru razpravlja o molitvah za združenje vzhodne in zahodne cerkve. Cerkvena edinstvo, tako je predavatelj izvajal, je v svojih zadnjih motivih nadnaravno delo. Zato je treba molitve, treba v objektivnem in subjektivnem oziru. Molitev za cerkveno edinstvo je objektivno izraz ljubezni do Boga; ljubezen pa teži po edinstvi. Bog shizmo sovraži, ker je delo hudobnega duha. Cerkvena edinstvo naj se zlasti kaže v zakramentu Evharištije, ki je postavljen kot znak edinstvi. A tudi ljubezen do bližnjega zahteva, da molimo za cerkveno edinstvo. Razkolniki so kakor ovce brez pastirja, ker v pravoslavni cerkvi ni pravega vrhovnega vodnika-pastirja. Zato jim ravno s tem pokažemo svojo ljubezen, ako jim pomagamo v katoliški cerkvi najti pravega pastirja. Vzhodu smo dolžni dati to, kar smo od Vzhoda dobili. Na Vzhodu nam je zasvetila luč prave vere. Od Vzhoda sta prišla sveta brata Ciril in Metod. A tudi subjektivno nam molitve za cerkveno zedinjenje prinaša veliko korist. Z njo se nam mudi popolnost in milost. Kot bratje Kristusovi ne smemo skrbeti samo za-se, ampak tudi za svoje razkolne sobrate. Ze-

pojem »katoliški«, »splošni« to vsebuje; pravi katoličan je sarni ta, kdor res katoliško misli in želi. Ne samo nekateri, ampak vsi katoličani naj molijo v ta namen, da se tudi v pravoslavju pojavi tako versko gibanje, kakršno se je pojavilo na Angleškem v 19. stoletju, ko so Angleži trumoma začeli zapuščati protestantsko anglikansko cerkev in se vračati v naročje katoliške cerkve.

Po Jugiejevem govoru prebere predsednik msgr. Stojan došle pozdrave; shod so brzojavno pozdravili: praški kardinal Leon Skrbensky, primas Srbije, Rusin dr. Bocian, kanonik dr. Tumpach, dr. Zapletal, profesor v Freiburgu, dr. Stefanovič iz Lipskega, Goeken, tajnik ruskega prošta Malceva v Berlinu; brzojavni pozdravi so dalje tekem razprav došli iz Lyona od družbe za razširjanje sv. Cerkve, iz Karlovih var, iz Litvanije, iz Cetinja, iz Ogrskega, iz Štajerskega; profesorja dr. Lukmanna za uredništvo »Voditelja« in dr. Hohnjec; iz Kranjskega: predsednik ljubljanskega Apostolstva profesor dr. Janežič, profesor dr. Perne, dekan Koblar, kaplana Rakovec in Sitar, dekan Rihar v imenu litijske duhovščine.

Nato stopi na govorniški oder uniat profesor dr. Šimrak iz Zagreba, ki bere zgodovinsko razpravo: »Kaj ovira cerkveno zedinjenje na Hrvaškem in v Slavoniji«. Profesor Šimrak pojasnjuje na podlagi obširnih arhivarskih študij zgodovino pravoslavne cerkve na Hrvaškem in v Slavoniji in dokazuje, da je mogoče pravoslavne kristjane pripeljati do združitve s katoliško cerkvijo le, če se jim pusti popolnoma njihov obred.

Po tej razpravi naznani predsednik shodu, da odhaja olomuški nadškof. Dr. Bauer se v prisrčnih besedah poslovi od shoda in vabi na češki katoliški shod, ki se vrši v prihodnjih dneh v Olomucu.

Seja se nadaljuje popoldne ob dveh. Profesor p. Metod Ustičkov bere razpravo, v kateri poda na kratko zgodovino katoliške cerkve v Bolgariji in njeno sedanje stanje. Nato se vrši občni zbor velehradske akademije. Tajnik profesor Jašek prebere že potrjena pravila, ki jih je sestavil dr. Grivec, kateri tudi predlaga, naj se pravila v smislu nemške Görres-Gesellschaft izpremenene, oziroma izpopolnijo. Ker se vsled pomanjkanja časa živahna debata ne more končati, se dosedanj odbor pooblasti, da do prihodnjega velehradskega sestanka stvar uredi. Akademija je dosedaj založila sledeča dela: Acta II. conventus velehradensis; Snoopk:

Konstantin und Methodius, die Slavenapostel; P. Palmieri: Nomenclator theologiae russicae I.

Po polurnem odmoru se prične praktična sekcija. Dr. Fedorov predlaga, naj se že sedaj določi tvarina za prihodnji shod, da se vsak, kdor se ga namerava udeležiti, lahko na to pripravi. Dr. Grivec povdarja, da izdajanje Velehradskega Vestnika v ruskem jeziku v latinskih črkah ni umestno.

Profesor Jugie priporoča, naj se med ljudstvom vpeljejo razne pobožnosti v namen cerkvene edinstvi; Češčenje presv. Srca Jezusovega; lavretanskim litanijam naj se doda klic: »Mati cerkvene edinstvi prosí za nas« v raznih jezikih naj se izda v namen unije pisan molitvenik.

Po teh predlogih, ki so bili z velikim navdušenjem sprejeti, naznani predsednik, da je došlo včeraj iz Rima dovoljenje, da se sme v velehradski baziliki napraviti ikonostaza (oltar za sv. mašo po pravoslavnem obredu), tudi paramenti za pravoslavni obred so že pripravljani. Odslej se bo v krasni velehradski cerkvi vedno lahko brala sv. maša popolnoma po pravoslavnem obredu.

Tako se je včerajšnji glavni dan tretjega velehradskega shoda zaključil z veselim pogledom v prihodnost.

Resnica o Gasilnem društvu v Šmartnem pri Litiji.

Pod naslovom »Deželni odbor in občina Šmartno pri Litiji« je prinesel »Slovenski Narod« dne 6. maja t. l. članek, v katerem se zgraža nad postopanjem deželnega odbora in šmartinske občine proti ondotnemu gasilnemu društvu. Deželni odbor ne bomo zagovarjali, to ni naša naloga, pač pa mi odgovarjamo sedaj tikoma pred slavnostjo odlikovanja nekaterih članov gasilcev, da zunanja društva, kj pridejo morda v Šmartno k slavnosti, pravično sodijo položaj in stališče naše nasproti društvu in slavnosti. Delovanje društva ne maramo kritikovati, je pač društvo, kolikor je storilo, storilo v svoji dolžnosti in poklicu, in sicer po vseh članih, ne samo naprednih, ampak tudi naših. Samo, da bi ne bilo v dopisu nekaterih »malih« napak, na primer, da je štela vas Šmartno leta 1887. do 200 hiš, pa jih šteje še sedaj z Ustjem vred 110; nadalje, da občina pod županom Hostni-

LISTEK.

Tiholapčeva hči.

Bretonska povest. A. Le Braz.

(Dalje.)

Ste li videli kdaj dekleta, čistoča žito, ko zibljejo rešeta na solncu? Zrnje pada k njihovim nogam, a leteči krog, ki se vrtil krog njih obličja, jih odeva v zlat sijaj. Tako je izgledala Génovefa Lézongar pod bogastvom svojih las. Njene oči, ki so menjale barvo v prečudnih izpremenih, so se bliščale v mokrem svitu. Ne zahtevajte od mene, da vam jo natančneje opišem. Ona je bila taka kakor slika, ki izgube svoj čar, ko izkušate razločiti njih posamezne lepote. Iz njene nežne, čutne lepote je izhajal tisti čar, ki ima v sebi nekaj nedopovedljivega, rekel bi, nekaj čisto duševnega. Zadel me je kakor razodetje, kakor nepričakovan pozdrav boginje lepote. Vsa poezija, ki se skriva v takih mladenkah, vsa skrivnostna moč nežnosti, nedolžnosti, čistosti se mi je razodela v njej. Še nikoli ni prešinilo moje duše kaj tako nežnega, sladkega.

Ko je zagledala tuje ljudi ob očetu, se za hip obstala in potem molče stopila

bližje, glavo malce sklonjeno, roke sklenjene na črni volnati obleki, tako kakor mala gojenka, ki ni še imela časa, da bi se odvadila kretenj, ki se jih je priučila v samostanu. V resnici je bila prišla ravno iz samostana »Dames de la Retraite« v Lannionu in je imela krog vratu še moder trak, znak plemiških učenk. Ko je vstopila, sem bil planil kvišku in spominjam se, da sem se moral s tresočo roko nasloniti na rob stolice.

»Moja hči,« jo je predstavljal Lézongar. »Oprostite ji morate, če ni še gibčna hišna gospodinja. Vrnila se je še dve najstarejšega tega meseca sem in ima danes, če se ne motim, prvič priliko vršiti dolžnost svojega novega dostojanstva.«

Potem se je obrnil k njej: »Daj nam vun čaše, véfa, in prinesi na čast gospoda poročnika steklenico obrežnega vina, rdeča znamka.«

Obrnivši se k meni je dostavil: »Lahko ga pijete z mirno vestjo; kupil sem ga popolnoma zakonito pri neki pomorski dražbi, imam celo pobotnico . . . Kakor so mi rekli, je rastle ob Vezuvu. Na vsak način je z neke italijanske ladje,« »San Giacomo«, ki se je pred petnajstimi leti potopila na plitvinah »sedmerih otokov« . . . Vi, gospod Quémener, ste to vendar doživeli?«

Ves srečen, da se je smel vplesti v pogovor, je začel vrli Quémener, ki za

je že jezik srbel, pripovedovati o potopu:

»In če se tega spominjam! Bilo je ravno petnajstega decembra. Jaz sem bil tedaj šele paznik drugega razreda in sem bil poklican za nočno stražo na Roc'h Laz. Bil je vihar, pasje vreme celo — — —«

Še dolgo je na ta način nadaljeval. Župan ga je pozorno poslušal, sedaj je pritrjeval pripovedovanju, sedaj je je popravljal. Jaz sem tudi hlinil napeto pozornost, v resnici so mi bile pa bližje okoliščine, ob katerih se je »San Giacomo« potopil, deveta briga. Jaz sem slišal le himno, ki je vstajala v najglobokejši notranjosti mojega bitja na čast čiste, nežne lepote angelske Véfe. Bila je prišla iz kleti in postavila z zlatim vinom napolnjeno steklenico pred očeta, potem pa stopila z istimi prikritimi samostanskimi kretinjami na stran k oknu.

Nisem se upal obrniti svojih pogledov prečito nanjo, a vendar so jo moje oči neprestano iskale. Za njo so zagorele male, z mrežo svinčenih palic obdane šipe v večerni zarji; lahni obrisi mladega dekleta se je risal na njih kakor poduhovljena podoba svetnice na cerkvenem oknu. Lahko bi bil mislil, da je nepremična podoba iz sanj; le oči so živele v temnih sencah njenega obličja.

»— — Vsi čolni z obrežja so bili v tem hipu na kraju nesreče.« je nadaljeval Quémener neutrudljivo. — »Toda, žal, ljudje so se bolj trudili, da polove okrog plavajoče sode, kakor pa da bi reševali moštvo. O, kak križ smo imeli z njimi! Brez vas, gospod župan, in brez vaše nepričakovane pomoči, bi rad vedel, kako bi bili — — —«

Jaz pa sem mislil med tem: Ona mora biti prepričana, da sem tepec. Toda, kaj naj rečem? Kako naj jo nagovorim?

Kakor sem si belil glavo, prihajale so mi na misel le neumne fraze, ki so se mi studile s svojo banalnostjo. Slednjič sem vendar nekaj izpregovoril, kar se je primeroma morda glasilo: »Morate biti pač prav veseli, milostljiva gospica, da ste prišli iz samostana?«

Ustrašila se je nekoliko, preišljevala za hip, kakor bi morala zbrati odsotne misli, in odgovorila nato s kristalnočistem, melodičnim glasom, kakor bi pela:

»Ne morem reči, da bi mi ne bilo ugajalo, gospod poročnik. Najboljši dokaz je, da sem bila devet let tam.«

»In niste li preveč pogrešali očetovo hišo?«

»Hišo?« je ponovila obotavljajoč se, »o — ne vem prav — — —. Toda to, kar mi je na primer najbolj manjkalo, to je bilo morje.« Dalje.

kom ni nikdar dajala v proračun stavljeneh podpor. Je pa resnica, da je župan Hostnik, ki županuje že lepo vrsto let, do leta 1908, vedno izplačeval letni znesek 50 kron podpore.

No, pa pustimo te »male« napake ter si oglejmo rajši vzroke naše nezadovoljnosti nasproti požarni brambli. Vzroki so ti-le: 1. brezbriznost nekaterih, ki hočejo biti voditelji, do društva; v teku dveh let so razen o požarih izpeljali orodje samo enkrat, ko so hoteli motiti s trobentanjem našo prireditve za »Slovensko Stražo«. Koliko trpi gasilno orodje, ako se ne rabi, ve vsakdo.

2. Sebičnost nekaterih. Vprašajte le naše gostilničarje in povedali vam bodo, da niso zadovoljni, če se društvene prireditve vrše vedno v isti gostilni.

3. Nepravilnosti v društvenem vodstvu. Sedanji načelnik se je pismeno odpovedal načelstvu in delavnemu članstvu; pa ker je tako kazalo, je pri nepravilnem obnem zboru, kateri se je vršil pod pokroviteljstvom ljubljanskega Turka, to mesto zopet nepravilno zasedel, odborniška mesta pa so si naprednjaki lepo med seboj razdelili. To vse zato, da se reši liberalno strankarsko lice gasilnemu društvu. Poleg tega, kakor čujemo, nastopa sedanjí nepravilni odbor proti občinskemu odboru in županu prezirljivo, hoteč menda odbor in župana izpostaviti zasmehovanju. Prebrati je treba od društva podpisani dopis v »Slovenskem Narodu« dne 6. maja t. l., kjer se sramoti župana, župana, dekan itd. in vsakdo bo moral priznati, da nasproti tako nastopajočemu društvu naklonjenost ni mogoča. Občinski odbor je vključil nasprotovanju od strani gasilnega odbora ponudil roko v spravo ter pozval zastopnike društva k dogovoru, toda dobil je odgovor prav otroški: Mi ne pridemo k vam, pridite vi k nam! Vprašamo, je li dovoljeno tako postopanje nasproti županstvu?

4. Mržnja do cerkve in do nositeljev cerkvene oblasti. S kako slastjo so odstranili leta 1901 iz stolpiča požarne brambe zastavo ob priliki posvečanja cerkve in navzočnosti prevzviš. knezoškofa; niso se hoteli udeležiti misijonske procesije leta 1902. kljub vabilu in splošni velikanski udeležbi ljudstva, menda zato, ker je procesijo vodil škof. Take in slične nastope kot društva nam pove zgodovina. Kakšno je pa stališče posameznikov v tem oziru, je žalibog preveč znano. Celo na cerkvenih vratih nabita oznanila in Marijini slavoloki niso varni pred gotovimi ljudmi. Res, da za čine posameznih članov društvo ni odgovorno, pač pa bi moralo proti takemu članu disciplinarno postopati in ga izključiti.

5. Strankarstvo društva, ali bolje rečeno nekaterih voditeljev društva. Sokolske slavnosti pred leti so se udeležili, ob orlovski slavnosti pred 2 leti pa so z dejanskim napadom žugali nekaterim članom, ki so se te slavnosti udeležili. Letos se je društvo udeležilo slavnosti liberalnega pevskega društva »Zvon«, našega vabila k blagoslovljenju Doma in zastave pa se ni upoštevalo. Gasilno shrambo rabijo kot shrambo sokolskega orodja, vrt okrog shrambe pa za sokolsko telovadišče.

Ti navedeni in še drugi vzroki pač opravičujejo nastop županstva in deželnega odbora nasproti društvu, kajti gasilna društva so pač plemenita in

človekoljubna naprava v korist trpečemu človeštvu, toda le tedaj, če so nepristranska in pod pravim vodstvom. In to je ravno namen tega našega pojasnila, da bi se društvo postavilo zopet na zdravo podlago v obeni blagor. Ob koncu pripomnimo, da bi te zadeve nikakor ne nosili v javnost, ko bi nas gasilno društvo s svojim dopisom ne prisililo k temu koraku. Kakor kličeš v gozd, tako odmeva iz gozda!

NA NASLOV GASILNIH DRUŠTEV.

Iz Šmartna pri Litiji se nam od druge strani piše:

Dne 6. avgusta t. l. priredi tukajšnje gasilno društvo slovesnost ob priliki odlikovanja nekaterih članov z zaslužno svetinjo za 25letno delovanje. Čast in samozavest ter spoštovanje do zunanjih društev sili podpisane k sledeči izjavi: Razni nastopi našega gasilnega društva proti podpisanim skozi več let, zlasti pa sramotilni dopis v »Slovenskem Narodu« dne 6. maja t. l., podpisan od gasilnega društva je vzrok, da se kot javni zastopniki ne morejo udeležiti te slavnosti in tudi ne sprejema zunanjih dragih gasilnih društev. Zato kličemo gostom tem potom: »Dobro došli!«

L. Hostnik, župan. — Matej Rihar, dekan. — Verbajš, načelnik vaškega zastopa.

Dnevne novice.

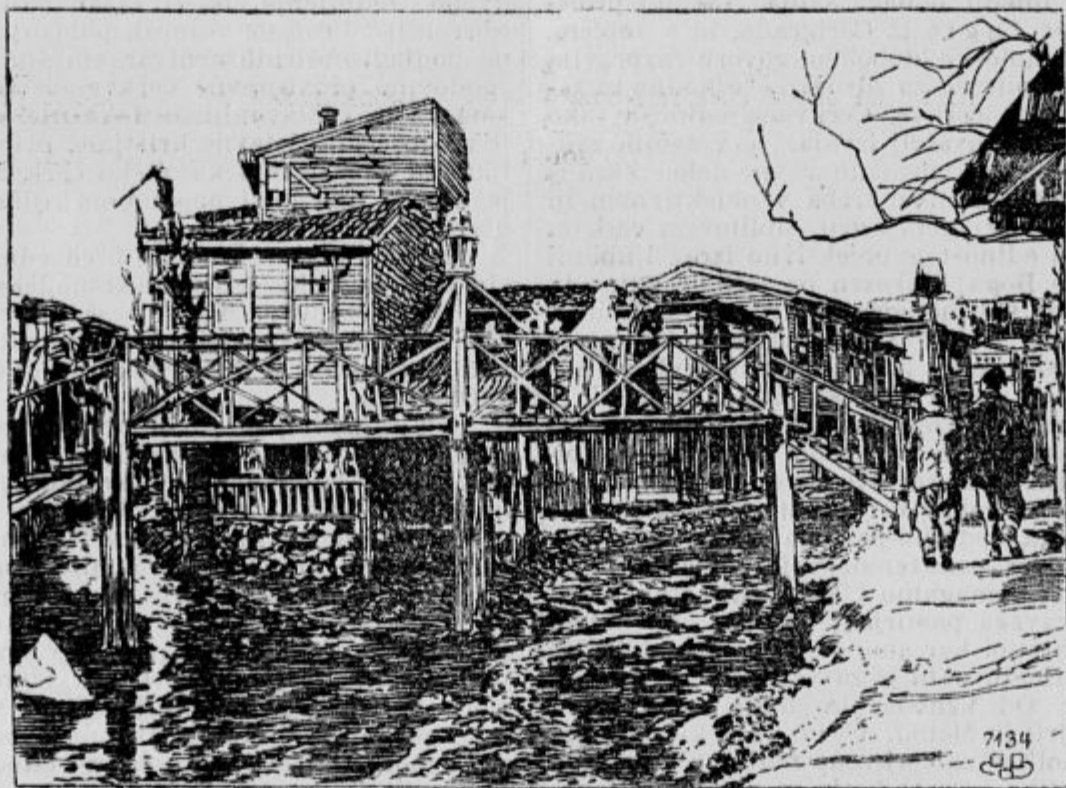
— Oj ti klerikalci! Slovenska Ljudska Stranka se nahaja od nekdanj v tem položaju, da z nobeno rečjo ne ustreže ne slovenskim liberalcem, ne Nemcem. To se te dni zopet jasno vidi. »Slovenski Narod« in »Jutro« nas napadata, češ, da smo zopet »izdali mili slovenski narodu«, ker dr. Hoehenburger namerava nekega Nemca imenovati za sodnega svetnika ali kaj že, današnji »Grazer Tagblatt« pa prinaša o nas kar cel uvodnik pod sherlokholmskim naslovom »Jugoslovanski atentat na Avstrijo«, v katerem piše, da ima osnova-

nje »Hrvatsko-slovenskega kluba« in združenje hrvaških pravašev pod patronanco dr. Sustersiča seveda namen, »Dalmacijo, Istro s Trstom, Gorico, Kranjsko ter dele Koroške in Štajerske od Avstrije odtrgati«, vsled česar da je skrajni čas, da »vlada ta zoper integriteto Avstrije naperjeni atentat prepreči«; sploh je »brezobzirni boj zoper klerikalne Slovence nujna zahteva tako države kakor Nemcev«. Ta članek je posnet po »Wiener Deutsche Korrespondenz« in bo gotovo našel pot v vse nemško časopise. Naravnost ginljivo pa je, kako veleniški članek stovenske liberalce in Srbe hvali, ki da ne teže po jugoslovanski državi in zato Nemcem niso nevarni. Mi bi se ne pečeli iz izvajanj nemškega lista, če ne bi bilo tako zelo interesantno primerjati pisavo slovenskih liberalnih listov s pangermanskimi. Edini so v tem, da nas sovražijo kakor vrag križ, le s to razliko, da slovenski liberalci pravijo, da »narod Nemcem prodajamo«, Nemci sami pa trdijo, da hočemo z jugoslovansko državo pod habsburškim žezlom popolnoma uničiti ravno Nemce. Mi pa pravimo le to, da nikoli ne bomo delali politike, ki bi bila vseč slovenskim liberalcem in vsenemcem in zato smo le veseli, če nas napadajo, ker tako vemo, da smo na dobri poti. Kar se tiče specielno nemških sodnikov, vsake ve, da je to dr. Hoehenburgerjevo delo, ki pa ne bo imelo obstanka. Celo na Češko pošilja ta mož nemške sodnike in dela Čehom pri imenovanjih očitno krivico, ne da bi Čehi zoper to kaj prida opravili, čeprav so veliko močnejši od nas. Prišel pa bo čas tudi za dr. Hoehenburgerja, kedaj, to bodo liberalci že v pravem času zvedeli, zakaj v politiki ne gre tako kakor si to predstavljajo različna omizja v alkoholovem in nikotinovem vzduhu. Hoehenburger očividno živi še pod vplivom tistih časov, ko sta na Bienenhofem fraku visela dična rodoljuba Ploj in Hribar. Liberalci naj sploh o nemških uradnikih molče, zakaj nikoli se jih ni importiralo toliko v našo deželo, kakor takrat, ko je bila »narodno-napredna« stranka z Nemci s pogodbo zvezana. Takrat ko

so Nemci naš deželni odbor in celo magistrat komandirali ter nam delali pot. Zato, se je skoro povsod izključno nemško uradovalo in nemško posestno stanje varovalo, kakor se je črno na bel. lem določilo. — Na slabo zmešane otrobe »Grazer Tagblatta« pa sploh ne odgovarjamo. Le še večkrat naj o nas pišejo; preje, ko so liberalci politiko delali, se Nemci Slovencev tako niso nič bali; tembolj se jih zdaj. To nas iskreno veseli.

— Stranka rdečih bataljonov. V zadnji številki socialno-demokratske revije »Kampf« slika sodrug Bauer stanje avstrijske socialno-demokratske stranke sledeče: »Danes ni več avstrijske socialne demokracije! Listi, ki so zastopali celotno stranko, so eden za drugim umrli. Od leta 1905. sem se ni noben splošni strankarski shod sklical. Danes se ga sploh ne more niti več sklicati, saj ni niti to določeno, katere organizacije so upravičene se splošnega strankarskega shoda udeležiti. Enotnega političnega vodstva stranke ni. Sodrug se tudi ne čutijo več kot ena stranka, ampak tvorijo rahlo zvezo šest socialno-demokratskih strank.« Bauer nato opisuje volivni boj za državni zbor, v katerem so nastopili socialno-demokratski kandidati zoper socialno-demokratske kandidate (na Češkem)! Prišlo je tako daleč, da so »socialni demokrati mnenja, da smejo enkrat drug drugega podpirati, drugič pa se drug zoper drugega bojevati.« saj češki sodrug so tega mnenja, kar se tiče parlamenta. — Ali ni spričo tega skrajno smešno, če socialni demokrati, ki imajo lastno hišo polno smeti, pred tujimi pragi pometajo in se vedno iz drugih strank norčujejo? Vse najboljše vedo, med tem pa pri njih najbolj smrdi. Kako morejo delavci tako stranko s svojimi težko prisluženimi krajcarji podpirati? Saj jim ne more nič pomagati, ko še v parlamentu ne more edino nastopati. Socialni demokrati so obljubili socialno zavarovanje, pa ga še zdaj ni, obljubili so, da odpravijo takoj draginjno, pa je niso. Ljudstvo pa tudi ne more tako dolgo čakati, saj pravi »Zarja«, da že umira. Da socialni demokrati nič ne dosežejo, je zdaj še bolj umevno, saj po zadržanju sodruga Bauera v Avstriji sploh ni več skupne socialno-demokratske stranke, ampak le strančice, kakor n. pr. naša »jugoslovanska«. Ta je izmed vseh najslabša, posebno odkar ne tekó več tako obilno podpore od centralne stranke blagajne na Dunaju, ker češki sodrug nečejo več vanjo vplačevati. Delavec, ki v takih razmerah še vstopi v socialno-demokratsko organizacijo, si torej zelo slabo postelje.

— Zopet ena »Jutrova« bomba. Najbolj neumni liberalci na celem Kranjskem so kamniški. Odkar ni mesto več v njihovih rokah in ne gre več po komandi žlahte, so se jim možgani še bolj zmešali, najbržeje tudi vsled vpliva tropične vročine. Tako zdaj v »Jutru« na svoj način napadajo g. davčnega asistenta Maierja, ki jim je od nekdanj trn v peti. Drugega mu pa ne vedo očitati, kakor da agitira za S. L. S. za prihodnje občinske volitve in da je predsednik »Orla«, kar je po predstavah kamniških liberalcev zoper »decorum« uradnika. Nazadnje apelirajo na dvornega svetnika g. Klimenta, naj zoper g. Maierja nastopi, če ne, pride »cela zadeva v državni zbor, in sicer — v najkrajšem času«. — Mi smo izvedeli, da se bo zavoljo tega sklicalo že sredi av-

V lesenem mestnem oddelku v Stambulu.

Zgodovina novejšega slovenskega slovsiva.

II. del (1848—1868).

Spisal Ivan Grafenauer, 1911.

Pisati kritike je pri nas zelo težaven, malo hvaležen. In tudi ne bogve kaj uspešen posel. Če tu objavim nekaj svojih misli o II. delu I. Grafenauerjeve Zgodovine slovenskega slovsiva, ki je pred kratkim v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani izšla, da mi je moja odkritosrčna želja, da bi na pisatelja nič ne vplival ne s svojo hvalo ne s svojo grajo. Kar sem tu, izrečno naprosen, in ne posebno rade volje, napisal, to je vtis, ki ga je knjiga napravila name, in ta vtis je tako zelo subjektivnega, individualnega značaja, da si ne upam pripisovati mu velike objektivne vrednosti. Vrh tega pa literarne brklarije niso moj posel.

Moje misli o Grafenauerjevi Zgodovini slovsiva (II. del) so pa te-le: Grafenauerjeva Zgodovina slovsiva se sme brez dvoma uvrstiti med najboljše slovsiva dela v novejšem času. II. del obravnava slovsivo slovsivo v dobi narodnega prebujenja, Bleiweisovo dobo, od leta 1848 do leta 1868, ko je prenehal »Glasnik« in je nastopila s Stritarjem druga era z drugačnimi nazori in težnjami. Grafenauer je delo

razdelil takole: Politiški in kulturni pregled, v katerem zavzema najvažnejše mesto literarni boj med Bleiweisovo in Levstikovo strujo, potem starejši pisateljski rod, začetniki novega časa, Franc Levstik, Simon Jenko in mlajši rod, pa dodatek. Ta razdelitev je srečna, zdi se mi le, da bi bil pisatelj morebiti v interesu enotnosti boljše storil, če bi bil literarni boj iz političnega in kulturnega pregleda izločil in vpletel med pisatelje, ker sicer se v knjigi ene in iste stvari prevečkrat ponavljajo, kar se zelo opazi. Za političnokulturni pregled je pisatelj kakor tudi sicer vse dozdaj dostopne vire jako vestno uporabil in ni nobene malenkosti prezrl, kar je sploh njegova glavna odlika, domnevam pa, da je Bleiweisa preveč enostransko obsodil. Mislim, da je to glavna hiba knjige, namreč metoda, s katero Grafenauer sodi tedanji čas in pisatelje, ki so v njem zrastle. Avtor se preveč prepira, ogorčuje in obsoja, je zelo subjektiven, preveč kategoričen in absoluten v svojih sodbah. Nekaj več mirne in hladne objektivnosti, večje umevanje ljudi in nazorov iz njihovega časa, skrbno vpoštevanje razlogov, ki so vodili nasprotnike, Levstikove struje, bi knjigi dalo še večjo vrednost kakor jo ima. Avtor v tem oziru sam sebe večkrat nehote popravlja; tako je n. pr. v specielnem delu pravično oce-

nil dobre strani na Koseskem, ki ga sicer popolnoma ob veljavo devlje in če na eni strani imenuje Bleiweisa in njegove »Novice« bolj zavoro za slovsivni napredek onega časa, pa na mnogih drugih mestih spričuje velike zasluge, ki so jih »Novice« za našo literaturo imele.

Tam, kjer se začne opis posameznih pisateljev, je avtor razvil svoje najlepše zmožnosti. Zlasti analize posameznih del so vestne in kdor bo kdaj hotel študirati, kakšne snovi so si naši pisatelji izbirali, kako reševali konflikte, kako se je razširjalo njihovo obzorje, kako se se razvijali tipi v našem pripovednem slovsivu, ta bo v Grafenauerjevi zgodovini našel veliko vzpodbude in materiala. S posebno ljubeznijo je avtor zasledoval roman in novelo in tu naj mi bo zopet dovoljeno izreči mnenje, da je pri tem nekoliko prikrajšana poezija, celó pri novejših (Simonu Jenku), kaj še pri starejših. Vendar pa moram zopet poudariti, da nam je ravno Grafenauer o starejših, n. pr. o Svetličiču, podal tako skrbno sliko, kakor dozdaj še nihče. Grajati je treba, da se ni skoraj nič na nabožno pesništvo, nabožno prozo in didaktično literaturo oziral, o Slovsku n. pr. ima 473 strani debela knjiga samo štiri vstice, sploh škoduje knjigi najbolj to, da ji je Prešeren in Levstik vse, njima

nasprotno struje pa nič, kar s stališča slovsivnega zgodovinarja ni popolnoma prav in umevanje tedanje dobe le otežkoči, ker je slikana le z ene perspektive. Kakor jaz nalogo slovsivnega zgodovinarja umevam, ne sme posameznih slovsivnih šol presojsati izključno s svojega sodobnega estetskega stališča. Slovsivni zgodovinar ima veliko širši delokrog: ima raziskovati, kje je izvor različnim težnjam v slovsivu, kako se dajo izvajati iz tedanjih časovnih razmer, narodovega mišljenja in čustvovanja, mora zasledovati zvezo med književnostjo in drugimi panogami kulturnega življenja, razjasniti vpliv, ki so ga imele posamezne literarne šole na razvoj svoje dobe in mora pri tem sam stopiti kolikor mogoče v ozadje. Tega pa pri Grafenauerju najbolj pogrešamo. On nima pravega umevanja za konservativno, rigorozistično strujo, si je takorekoč ne more razložiti, jo smatra za balast, ne pojmuje, da je v celem takratnem razvoju v enem oziru bila tudi potrebna. Grafenauer polaga sploh premalo važnosti na versko ali če govorimo po moderno na »svetovnonazorno« ozadje takratnih literarnih bojev, dočim I. Prijatelj n. pr. v svojih slovsivnih sestavkih (zlasti »Kersnik«) to veliko bolj vpoštevava; na vsak način poudarja Grafenauer veliko preveč osebne momente.

gusta posebno zasedanje parlamenta in bodo zato morali gg. državni poslanci svoj poletni dopust prekiniti . . . Ali so to kumštne glavice, ti kamniški liberalci!

Izjava. Franc Arh, župan v Bohinjski Bistrici, kot namestnik bivšega predsednika p. g. Jan. Pibra, župnika in dež. poslanca, sedaj v Gorjah, izjavlja, da se je podružnica sv. Cirila in Metoda na Bohinjski Bistrici in okolici družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, razdružila. — Boh. Bistrica, dne 31. julija 1911. Fr. Arh, župan.

Društveno gibanje. Deželna vlada je potrdila pravila »Kat. slov. izobraž. društva« v Trebnjem.

Kolera v Trstu. Vseh na kolero obolelih, ki se nahajajo v bolnici Sv. Magdalene, je 12. Vsi se nahajajo v VI. paviljonu v »pistoznji izolaciji«. Pri vseh je opaziti lahko izboljšanje razum pri deklici Avreliji Zanetti, koje stanje je zelo resno. — 31. t. m. okoli popoldneva so prenesli v bolnico 47 letnega Štefana Da Conte z ženo in otroci. Mož je še na poti umrl. Bil je uslužben v mlekarini Mosconi v ulici Navalj. Vstrela so izolirali tudi nekega Bartolomeja Bizjaka, ki je z njim skupaj delal in uničili 25 litrov mleka, katere je bil Da Conte, ki je bil voznik, izročil v neko kavarno. Zažgali so tudi voz. — Sanitetni oddelek c. kr. namestništva objavlja sledeče: Do 31. t. m. zjutraj so se konstatirali sledeči novi slučaji kolere: Katarina Selva, stara 54 let, stanujoča na št. 9 ulice Chiauchiarra, in z njo stanujoče Eleonora Fragiaco, stara 4 leta, Marija Fragiaco, stara 7 let, in Amelia Fragiaco, stara 10 let, od katerih je umrla Maria včeraj v bolnici Sv. Magdalene. Nadalje: v ulici Gioachino Rossini hči prodajalke sadja Zanotti, Avrelija, stara 2 leti, potem so prenesli v bolnico za infekcijske bolezni rodbino Slamič, to je Antonija, Jožefa, Marijo in Ido Slamič, da jih izolirajo, ker je umrl na kolero Matej Slamič. — V Brtokih, okraj Koper, je zbolela na kolero 62 let stara Antonija Kuret, ki je šla obiskat Slamičevo rodbino v Rocol pri Trstu. Vse osebe, ki so bile v dotiki z obolelimi, so izolirane.

Porotno zasedanje radi kolere preloženo. Iz Zadra poročajo: V Kotoru je bilo preloženo porotno zasedanje pri lamošnjem sodnem dvoru vsled zdravstvenih ozirov.

Slovenec si prerezal vrat v Ameriki. V Clevelandu si je dne 16. julija v groznih mukah in v nezavesti prerezal vrat Slovenec Anton Dežman, star 31 let. Nesrečni rojak je bil bolan na želodcu in črevah. Bolezen je bila neozdravljiva. V neopaženem trenutku je pograbil malo britvice, ležečo na mizi poleg postelje in si prerezal vrat. Doktor je bil pokojnik še pri zavesti je priporočal svojima bratoma, da ga dostojno pokopljeta. Pokojni Anton Dežman je prišel v Ameriko pred sedmimi leti. Doma je iz Ružinske vasi, fara Bela cerkev na Dolenjskem, kjer zapušča še stariše, brata in sestro.

Oče aretiral svojega sina. Posestnik Dežman iz Vinovrha pri Belicerkvi, kateri je precej imovit, moral je med svojimi dobro vzgojenimi otroci svojega najmlajšega sina Martina aretirati in ga peljati novomeškemu okr. sodišču, odkoder je bil ušel. Martin Dežman je šele 16 let star, pa je že tako poreden, da je pri okrožnem sodišču v Novem mestu v preiskovalnem zaporu radi raznih tatvin, katere je izvršil v Rudolfovem in okolici. Nedavno je

ušel iz preiskovalnega zapora na ta način, da je baje splezal iz dvorišča, kjer se je zračil, po neki cevi do strehe, potem pa po strelovodni žici preko strehe, ki se nahaja ob levem bregu Krke ter jo potem pobrisal proti domu. Tako so ga zasledovali, a ga niso mogli dohiteti. Šele drugi dan, v soboto, jo je primahal brez klobuka in bos na Vinovrhi k svojemu očetu. Oče ga je kmalu nato pripeljal v zapore, iz katerih je bil pobegnil.

Sestanek absolventov kmetijske šole na Grmu dne 20. avgusta 1911. Iz Št. Petra na Krasu se nam piše: Danes se nas je sestala — na poziv v časopisih — sedmorica absolventov grmske šole v Št. Petru, in sicer 4 Notranjci in 3 Istrani, en Notranjec je odsotnost brzojavno opravičil. Glede skupnega odhoda iz Ljubljane se je določilo: Vsi udeleženci, ki so navezani iti v Novo mesto čez Ljubljano, se sestanemo točno opoldne v restavraciji na južnem kolodvoru (g. Schrey), in sicer na vrtu, kjer naj bi imeli skupen obed. Za obed naj prijavi vsak posamičnik potom dopisnice do 18. avg. naravnost restavraciji g. Schreyu, kateri je o tem že obveščen. Nato se je prečitalo in pretreslo v časopisih po pripravljalnem odboru objavljeni program ter o njem otvorilo debato, ki je prinesla sledeče zaključke, katere se tudi predložijo pripravljalnemu odboru v upoštevanje in objavi v časopisih, da kolegi o njih razmišljajo. Sprejem na kolodvoru v Novem mestu bi bil lahko takoj ob dohodu vlaka in ne skoro celo uro kasneje, da se pridobi čas za ogled državne kleti in poleg ležečega, kar bo zlasti Nedolenjce zanimalo. Ravno radi tega tudi naj bi bil prijateljski sestanek pri Štemburju v Kandiji ob 8. uri (mesto ob 7. uri). Tradicionalen »Kres na Grmu« bi lahko odpadel. Pripravljalni odbor naj bi preskrbel dovoljenje za ogled državne kleti. Odkazanje prenočišč se lahko opravi takoj ob sprejemu na kolodvoru. Dne 20. avgusta: S točkama sv. maša pri Božjem grobu in pozdrav v šolski dvorani se strinjamo vsi, kakor tudi z ogledovanjem zavoda. Obed naj bi bil točno opoldne, da pridobimo časa za zadnjo in glavno točko: zborovanje absolventov v svrhu stanovske organizacije, ki naj bi začelo že ob drugi uri popoldne, zlasti z ozirom na to, da odide vlak iz novega mesta še pred 6. uro zvečer. Točke četirte naj bi se smeli udeležiti ne le absolventi grmske kmetijske šole, temveč tudi slovenski absolventi drugih kmetijskih šol, bodisi nižjih, srednjih in višjih. V namen stanovske organizacije naj se osnuje »Društvo absolventov kmetijskih šol«, ki naj bi bilo strogo stanovska organizacija. Ta organizacija naj bi imela namen: Stik absolventov med seboj. Skrb za naraščaj: a) Predvsem za umno gospodarstvo na domačih kmetijah, b) za službe v prvi vrsti v domačih krajih in deželah. Skrbelo naj bi se za strokovna predavanja, posebno da bi se ista temeljiteje, pogostje in v večjem obsegu vršila. Nabavljanje članom strokovnih knjig, časopisov in drugega potrebnega. Pospeševanje razpečevanja pridelkov in nabave potrebščin, posebno potom periodičnega stanovskega glasila. Pospeševanje samopomoči kmetijstva v vsakem obziru.

Nadomestnim vojaškim rezervnikom gotovo ni prijetno v tej veliki vročini odslužiti predpisane vaje. Tako se nam poroča iz Boveca, da že štiri tedne ni bilo tam kaj dežja, da so vse struge potokov suhe, da manjka vode, kar ravno ni prijetno za vojake, med

katerimi je mnogo naših iz Kranjske, ki letajo cel dan po skalinah in ne dobe niti kapljice vode. Da se takemu nadomestnemu rezervniku vojaška služba najbolj priljubi, mora iti zvečer spat v kak skedenj, kjer je že kakih par desetih njegovih tovarišev »nastanjenih«. Namesto v kak skedenj se jih pošlje tudi v kako napol podroto poslopje, kjer lahko namesto drugih nežnih živali ponoči tudi škorpionje love. Vse to so velike dobrote življenja nadomestnega rezervnika ob 40 stopinjah Celzija, kot kaže navadno zvečer termometer. Primerno bi pač bilo, da bi se orožne vaje nadomestnih rezervnikov vršile maja ali pa septembra meseca, ne pa v najhujši vročini. Poklicani krogi naj bi se zavzeli tudi za to, da bi se vaje vršile za vse rezervnike samo trinajst dni, kajti v 28 dneh dostikrat tudi častniki ne vedo, kaj naj počno z moštvom.

Mednarodna plavalna tekma se vrši na Bledu dne 20. avgusta 1911. Priredi jo zdravniška komisija na Bledu v kopališču Louisenbad. Tekme: Popoldne ob 10. uri: Prvenstvo Bleda 2800 m. Vloga 10 K. Častna nagrada in trije častni znaki. (Eventualni predplavi in medplavi k popoldne se vršiči tekmi.) Popoldne ob 3. uri: 1. Deško plavanje 50 m. Za dečke, ki do sklepa prijav še niso dovršili 15. leta. 2. Dekliško plavanje 50 m. Za deklice, ki do sklepa prijav še niso dovršile 15. leta. 3. Novinsko plavanje 50 m. Za plavače, ki še niso tekmovali pri nobeni javni plavalni tekmi. Vloga 2 K. 4. Hrbtno plavanje 100 m. Vloga 3 K. 5. Glavno plavanje 500 m. Vloga 5 K. 6. Damsko plavanje 100 m. Vloga 2 K. 7. Skakanje novincev. Za skakače, ki še niso udeležili nobenega javnega tekmovalnega skakanja. Vloga 3 K. Pet prostih skokov. 8. Prsno plavanje 100 m. Vloga 3 K. 9. Plavanje mlajših 50 m. Vloga 3 K. 10. Glavni skoki: Šest predpisanih skokov in trije prosti skoki. Vloga 5 K. Predpisani skoki: 1. Odskok vznak v priročenju. 2. Salto vznak. Z naletom 3. Plovni skok. 4. Salto naprej. 5. Skok na glavo s priročenjem. 6. Auerbachov skok. 7. Trije prostovoljni skoki iz poljubnih pozicij, pri čemer se bo pozicija upoštevala. 11. Bočno plavanje 50 m. Vloga 3 K. 12. Hitro plavanje 100 m. Vloga 5 K. — Ob 8. uri zvečer razdelitev nagrad in sestanek v zdravniškem domu. Konkurence se vrše slično pravilom zveze avstrijskih plavalnih društev in se jih udeležijo lahko vsi amaterji. Štari za vsa tekmovalna izvzemši št. 5 je kopališče Louisenbad na Bledu. Prosta plavalna proga brez obrata, označena z bojami. Deske normalne, nalet 3 m. Nagrade: Pri vseh mednarodnih konkurencah dobe zmagovalci srebrne častne znake; razen tega dobe zmagovalci v mednarodnih tekmah dragocena častna darila. Prijave z vlogami na zdravniško komisijo na Bledu. Sklep prijav: Dne 15. avgusta ob 12. uri popoldne. Prijave brez vlog so neveljavne. Javno izžrebanje prijav in štartnih prostorov dne 15. avgusta ob 6. uri zvečer v hotelu Louisenbad na Bledu; pristop imajo člani prijavljenih društev.

Grozna vročina. (Iz Marežj v Istri.) Tukaj vlada velikanska vročina, tako da je nemogoče vzdržati. Dne 29. julija je znašala temperatura v senci 36, na solncu pa celih 48 stopinj, prav po afrikansko in ni čuda, da ste se dne 25. in 26. julija vneli in čisto pogoreli kar dve hiši; ena pri Sabadinih, druga v Laborju.

Nesreče na Dolenjskem. Jernej Šina, dninar v Smedniku pri Raki, se je peljal 27. julija na vozu vrh sena. Med vožnjo je pa omahnil in padel z

voza na glavo. Drugi dan so ga peljali v kandijsko bolnišnico, kjer je pa še tisti dan umrl. — Med zvonjenjem se je ponesrečil Jože Drčar, posestnik v Šmarjeti. Kos železa, ki je bil privezan na jarem zaradi ravnotežja, mu je padel na glavo, ga ranil na temenu in mu povzročil podplutbo pri desnem očesu. — Pri prepeljavanju je zmečkalo dva prsta desne roke Jožetu Mesojednik, ki je delal kot dninar na Karmelu pri Št. Janžu.

Zveza avstrijskih mlinarjev je poslala ministrstvu sledeči protest, ki slove: »Visoko c. kr. ministrsko predsedstvo! Kakor poročajo časopisi, zahteva kralj. ogrska vlada od visoke c. kr. vlade kompenzacije za to, da dovoli Ogrska nadaljni uvoz argentinskega mesa v skupno carinsko ozemlje. Kot se čuje, naj bi se te kompenzacije dovolile na tarifnem polju in zahteva ogrska vlada specielno znižanje voznih postavk za moko na c. kr. avstrijskih državnih železnicah. Proti tej zahtevi odločno protestira osrednja organizacija združenih mlinarskih zvez ter prošni visoko c. kr. skupno vlado, da odkloni omenjeno zahtevo, ako bi jo stavila kraljeva ogrska vlada. Utemeljitev te prošnje ni po mnenju podpisane osrednje organizacije potrebna, ker je splošno znano dejstvo, da je avstrijska mlinarska industrija v zelo neugodnih razmerah in da ima več kot štiri desetletja največ prenašati bremena skupne carinskega ozemlja. Nadalnje tarifne ugodnosti za ogrsko moko na c. kr. avstrijskih državnih železnicah bi bile enakega pomena s popolnim propadom nekdanj tako cvetoče mlinarske industrije. — Osrednja organizacija združenih avstrijskih mlinarskih zvez.«

Padel z drugega nadstropja in se ubil. 73letni Franc Tolmajner, stanujoč v ulici Molin a vento 42 v Trstu, je mislil, da stopi iz okna na balkon, a je zgrešil tla pod nogami. Dobil je več težkih poškodb in ko je prišel na lice mesta zdravnik rešilne postaje, je bil Tolmajner že mrtev. Truplo so spravili v mrtvašnico k sv. Justu.

Morskega volka so vjeli v Pulju blizu mesnice, ki leži ob morju. Bil je dolg 1 in pol metra in tehtal 38 kilogramov. Ubil ga je na suhem nek mersarski pomočnik. Domneva se, da se okoli Pulja podi še več te pošasti.

Utonil je v Trstu v kopališču pri morskem svetilniku 20 letni Matej Jereb, doma iz Logatca, dninar, stanujoč v Rojanu pri rodbini Černe.

Japonske ladje v avstrijskih pristaniščih. Iz Pulja poročajo: Japonski bojni ladji, ki ste se udeležili kronskih svečanosti v Londonu in ki sedaj križarite v evropskih vodah, boste v začetku septembra obiskali Trst in Pulj. Ladjama poveljuje japonski admiral Šimamura.

Štajerske novice.

Zmaga. V okrajni šolski svet gornjeradgonski so bili izvoljeni trije Slovenci in dva nepristranska Nemca. Do sedaj še Slovenci v tej važni korporaciji niso bili zastopani. Živijo!

Goriški nadškof dr. Sedej se je podal v Seckau in ostane v ondotnem samostanu več tednov.

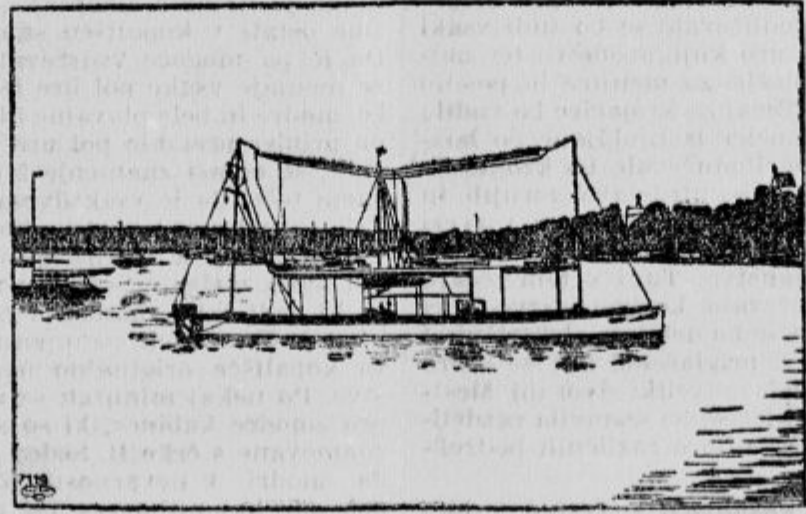
Duhovniške vesti. Č. g. Jožet Lassbacher je imenovan za župnika pri M. B. na Belih vodah. Službo je nastopil 1. avgusta. — Č. g. Rajmund Bratanič kaplan v Gornji Radgoni, je imenovan za kaplana pri Sv. Pavlu pri Preboldu. — H Kapeli pri Radgoni pride za kaplana J. Topolnik iz Vidma.

Št. Iij v Slovenskih goricah. V petek dne 28. julija je umrl odličen obmejni Slovenec, slovenski občinski odbornik šentiljske občine, star in navdušen narodni veteran g. Janez Fluher. Rajni je bil blaga, značajna duša, stare slovenske korenine. On ni bil eden tistih, ki bi ga premotilo blesteče zlato Südmarkino. Trdno se je držal pri vseh burnih volitvah na meji zvesto svojega načela. Z Fluherjem zgubi naš Št. Iij vnetega narodnega bojovníka, ki se bo dal težko nadomestiti. Svetila rajnemu Janezu večna luč!

Mariborski okrajni zastop. Volitev se vrši po sledečem redu: 1. Za skupino veleposestva 14. avgusta ob 10. uri; 2. za skupino veleobrti in industrije 16. avgusta ob 10. uri; 3. za mesto Maribor in trg Št. Lovrenc 17. avgusta; 4. za skupino kmečkih občin 19. avgusta ob 10. uri popoldne v prostorih okrajnega zastopa v Mariboru.

Umri je v Gradcu višji mornariški komisar v pokoju gosp. Franc Faidiga.

Ponarejevalci denarja. 27. t. m. je žandarmerija v Središču aretirala brata Vincenca in Wolfganga Murata iz Jastrovca in še štiri druge fante, ki so na sumu, da so ponarejali niklasti in petkronski denar. Žandarmerija je našla pri njih več orodja, modelov in

NOVA LADJA, KI SE MORE KRMARITI IZ DALJAVE.

Nova iznajdba dalekosežnega pomena je ladja, ki se more krmariti iz daljave. Iznal je Norimberžan Chr. Wirth. Sedaj se vrše poizkusi na Wannseeju pri Berlinu z ladjico, ki je opremljena z duhovito konstruiranim aparatom in ki se da krmariti 30 km daleč z brega, ne da bi bila na njej kaka oseba. Med vožnjo se oglase pri vsakem obratu signalni streli in zvoci. Električne tokove, ki se pošiljajo z bre-

ga, prestrezajo na ladji aparati, prepletjeni z žicami, ki vodijo h krmilu. Za vojaške namene bo ta iznajdba vsekakor velikega pomena, ker je bržkone ne bo mogoče uporabljati samo za ladje na vodi, temveč tudi za podmorske čolne in zrakoplove. S takimi ladjami, ki se morejo voditi z brega, se lahko zapre pristanišča, polagati se zamorejo mine, kakor tudi škodovati sovražnemu brodogju.

Kar se pisatelj samih tiče, sta psihološko najboljše slikana Levstik in Jenko, posebno slednji je dobro analiziran, drugi so nekoliko menj sami iz sebe in svojega časa razloženi, kar pohaja od tega, da Grafenauer polaga poglavitno važnost na dela sama zase. Bilo bi pa saj to želeti, da bi se bil Grafenauer tudi splošnih kulturnih in slovstvenih razmer onega časa dotaknil, zlasti nemških, saj so na Slovence gotovo najbolj in globoko vplivale. Da ima avtor sicer zmisel za to, spričuje opis Simona Jenka in Luke Jerana, kjer se po pravici naglašja vpliv janzenizma in bogomilstva.

Sicer pa se moram o delu samo le pohvalno izreči. Cegnar, Valjavec, Trdina, Janežič, Levstik, Jenko, Erjavec, Mencinger so posebno dobro obdelani. Dodatek pa mi ne ugaja, ker bi bilo po mojem mnenju tudi to treba v razvoj slovstva samega vplesti; tako pa je preveč iz natornega razvoja izločeno. Vse to pa, kar je po mojem mnenju pogrešeno, ne more veliko zmanjšati vrednosti Grafenauerjeve Zgodovine slovstva, ki bo, kadar bo dokončana, slovensko znanstveno delo prve vrste, vir mnogih nadaljnjih raziskavanj in študij, velikega vzgojnega pomena tudi za naše ljudstvo in mladino, delo, kakor jih Slovenci ne zmoredno preveč enakih. **Humilis.**

ponarejenih kosov. Falzifikati so slabi. Ponarejevalce so izročili mariborski sodniji.

Šolstvo.

Šolske telovadnice in telovadna društva. Več občin postojnskega okraja se je pritožilo proti dovoljenju uporabe telovadnice meščanske šole v Postojni telovadnica društva »Orel« in »Sokol«. Odbila se je prošnja telovadnega društva »Orel« v Št. Petru pri Ljubljani za dovoljenje uporabe telovadnice na II. državni gimnaziji v Ljubljani. C. kr. deželni šolski svet je sedaj sklenil splošno, da se v Ljubljani prepove telovadba vsem društvom v srednjih in ljudskih šolah v Ljubljani.

Ljudsko šolstvo. Imenovani so: Marija Hirschman, Ambrus; Fr. Golob in Ivana Jager, Zagorje; Franciška Maver, Šembije; Stanislava Rogelj, Boštanj; Ernestina Schot, Dobruče; Marija Nosan, Banjaloka; Henrik pl. Turzanski, Zdihovo; Maks Tschinkel, Koprivnik; Jožef Sigmund, Stari Breg; Viktor Porubsky, Kočevje; Ljudmila Kacafura, Planina pri Vipavi; Alojzij Gorup, Ljubljana (nemška deška šola); Elizabeta Štajer, Devica Mar. v Polju; Justina Kozamernik, Postojna; Ljudmila Kovač, Loški potok; Friderika Spetzler, Trebnje; Marija Ažman, Metlika. — Imenovani so v Ljubljani na IV. mestni deški ljudski šoli: Franc Levčec, nadučitelj; učitelji: Fr. Skulj, Fr. Gärtner, Iv. Likar, Iv. Kecej, Fr. Marolt. Na III. mestno deško šolo pride Matija Janežič. — Imenovani so na d-u učitelji: Iv. Perko, Horjul; Jurij Erker, Koprivnik; Jožef Černe, Kočevska Reka; Ivan Loser, Borovce; Fr. Juvanec, Mirna Peč; Ludovik Koželj, Št. Peter pri Novem mestu; Leopold Bähler, Žiri. — Učiteljici Alojzija Baebler-Delak v Postojni in Alojzija Bernik v Žireh menjata službeni mesti. — Vpokojene so: Angela Miklavčič, Preddvor; Marija Justin-Puppis, Trnje (za eno leto); Ana Tomc, Stopiče; Matilda Gebauer, Novo mesto; Jožef Benedek, Planina; Stefan Tomšič, Ribnica. — Jožef Polanec se prestavi iz Loškega potoka v Dobropolje. — Ljudska šola v Loškem potoku se razširi na šest razredov, enorazrednica v Polšniku v dvo-razrednico. — V šolski sobi v Bukovju se dovoli velikonočno izpraševanje za časa šolskih počitnic.

Ljubljanske novice.

Ij Odličan gost v Ljubljani. Danes se mudi v Ljubljani državni poslanec hrvaške stranke prava iz Dalmacije g. dr. Ante Sesardič. Počastil je s svojim obiskom tudi naše uredništvo in tiskarno ter nekatere druge naše zavode.

Ij Za mestne redarje in sluge. V soboto smo poročali, da se je mestnim slugam in redarjem v letu 1910. mnogo manj izplačalo kot je bilo proračunje. Včeraj sta g. dr. Papež in g. Rojčič na gosp. vladnega svetnika viteza Laschana prosila radi interkalarov, ki nastanejo na ta način, da vsa službena mesta še niso bila oddana, naj doletne svote, ki preostanejo, razdeli med sedanje uslužbence iz naslova nadnormalnega dela. Gosp. svetnik Laschan se je izjavil, da ga veseli, da prihajajo taki predlogi iz srede posvetovalnega sveta, ki tako kaže, da so mu težnje slug in redarjev pri sre. Obljubil je, vpoštevati prošnje. Zeleti je res, da bi se oziralo na nadnormalno delo redarjev in slug, saj je znano, kolikokrat so se ti pravi mestni reveži mučili čez določeni čas, ne da bi dobili za to kake nagrade. Tu je treba res hitre pomoči in če bo gosp. vladni svetnik Laschan dobil pota, da napravi zadovoljne nižje mestne uslužbence, zapustil bo na magistratu lep spomin, ker bo izvršil lepo socialno delo.

Ij Slovensko gledališče. »Dramatično društvo« je za prihodnjo gledališko sezono dobilo v včerajšnji seji mestnega posvetovalnega sveta izredno podporo ter je tako obstanek slovenskega gledališča zagotovljen kljub temu, da so liberalni listi pisali, da bo slovenskega gledališča konec, ko liberalci na magistratu ne bodo več imeli absolutne komande.

Ij Romarski vlak na Sv. Višarje priredi Podporno društvo delavcev in delavk c. kr. tobačne tovarne. Vlak se odpelje iz Ljubljane, državni kolodvor (Šiška) v soboto dne 5. avgusta ob 2. uri popoldne s polovično ceno. V Zabnico se pripelje ob 6. uri 4 minute zvečer. V nedeljo popoldne ob 5. uri 48 minut se odpelje vlak v Zabnice. Vožne listke izdajajo zaupniki in zaupnice Podpornega društva.

Ij Novi ljubljanski meščani. Včeraj je storil slovesno obljubo novi ljubljanski meščan g. Ivan Križnar. Spre-

jet je za ljubljanskega meščana g. F. Leskovic, blagajnik »Ljudske posojilnice« in hišni posestnik.

Ij V domovinsko zvezo je bilo včeraj na magistratu sprejetih 107 oseb. Odklonjenih prošenj je 32.

Ij Novo sv. mašo je daroval včeraj — na svoj godovni dan — v kapelici sv. Jožefa na Poljanah vlč. g. novomašnik-redovnik Ignacij Kopatin, doma od Št. Vida nad Vipavo. Majhna kapelica je bila polna vernega občinstva. Novomašniki sorodniki in rojaki so se udeležili slavnosti pod vodstvom svojega dušnega pastirja vlč. g. župnika Ivana Globelnika. Slednji je imel tudi slavnostni govor. Z navdušenimi in vznesenimi besedami je govornik vernim predložil težavni stan duhovnika. Novomašnik je rezervni častnik, izbral si je poklic vojaka, a od danes naprej ne bo se bojeval za posvetno čast, ampak za vero do svojega gospoda Kristusa. Govornik je opomnil tudi mladega sobrata, naj nikoli ne pozabi, da je sin slovenske matere, naj tudi vselej in povsod dela in moli za mili slovenski rod. Marsikatero oko je postalo resno ob res krasnem govoru. Pripomnimo še, da je mlademu dušnemu pastirju pripomogla do dosege njegovega cilja največ preblagorodna grofica Auersperg.

Ij Imenovanje. G. Alojzij Verderber je postal višji računski svetnik; računski revident g. Anton Hozhevar je pa postal računski svetnik.

Ij Dobava zidarjev pri popravah v mestnih šolah in drugih poslopih se je oddala tvrdki Ogrin kot najcenejšemu ponudniku.

Ij Poročil se je v Št. Vidu nad Ljubljano tukajšnji trgovec gosp. Josip Krisper z gđno. Avgusto Oliva, hčerjo notarja iz Gorice.

Ij Tečaj za čevljarje. Zavod za pospeševanje obrti priredi še v poletju strokovni tečaj za čevljarje. Vodil ga bo strokovni učitelj, ki bo v ta namen odposlan od ministrstva za javna dela, ki ga bo podpiral pri poduku dobro preizobražen domači mojster. Prijave naj se pošljejo kakor hitro mogoče na zavodov naslov, Dunajska cesta št. 22 ali pa na pristojno strokovno zadrugo pisмено ali pa tudi osebno. Poduk je popolnoma brezplačen, vsa učila bo dostavil zavod, le pri vpisu se plača 10 K položnine, ki zapade v korist zavodu, če se priglašenec ne udeleži tečaja ali pa izstopi pred zaključkom. Položnina se vrne vsem udeležencem ob zaključku tečaja. Podučevalo se bo posebno merjenje in rezanje, kakor tudi nekaj blagoznanstva in knjigovodstva.

Ij Utopljenka Franciška Brodarjeva ni bila uslužbena v restavraciji »pri Levu«, kot se je prvotno poročalo, ampak »pri Rusu« na Marije Terezije cesti.

Ij Tečaj za krojače in krojačice v Ljubljani. Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem nam sporoča, da se bosta pričela oba tečaja dne 8. avgusta ob pol 9. uri popoldne in bosta trajala do 12. septembra. Tečaja bosta popolnoma brezplačna, vsa učila bo dostavil zavod, le pri vpisu se plača 10 kron položnine, ki zapade v korist zavodu, če se priglašenec ne udeleži tečaja, ali pa izstopi pred zaključkom. Položnina se vrne vsem udeležencem ob zaključku tečaja. Sprejme se lahko v vsak tečaj še nekaj udeležencev, če se zgledajo najkasneje do 4. avgusta, pozneje se bo le izjemoma še dovolil sprejem. Tečaj za krojače bo vodil tukajšnji krojaški mojster g. Jernej Ložar, ki se je v ta namen izobrazil v inozemstvu. Učilo se bo pred vsem krojno risanje in rezanje s posebnim oziranjem na najnovejšo metodo, nadalje tudi nekaj strokovnega blagoznanstva. Podučevalo se bo tudi vsaki dan po eno uro knjigovodstvo ter najvažnejše določbe za menjice in pošno hranilnico. Tečaj za krojačice bo vodila gđna. Hubmeier iz Ljubljane po lastnem sestavu. Podučevala bo krojno risanje in rezanje, izdelavo gornjih in spodnjih oblačil po modernem v zvezi s higijeničnim krojem, likanje ter nekaj blagoznanstva. Tudi v tem tečaju se bo podučevalo knjigovodstvo. Pri obeh tečajih se bo delalo z električnimi likalniki. Vsi priglašenci naj se zbere dne 8. avgusta v veliki dvorani Mestnega doma, kjer se bo sestavila razdelitev ur in zjediniilo o različnih podrobnostih.

Ij Kolo ukradeno. V Trzinu je bilo ukradeno Sebastijanu Done-tu kolo znamke »Rival«. Kolo je še dobro ohranjeno, je črno pleskano, ima belo-rdečkaste rise ter je vredno 160 kron.

Ij Nepreviden kolesar. Ko se je sinoči peljal kolesar Franc Novak po Wolfovi ulici v preneglem diru, ga je na Marjinem trgu službojuči stražnik posvaril. Ta pa je nato še bolj pogнал in je na vogalu Miklošičeve ceste zadel v neko stojnico tako, da je padel ter se na glavi znatno poškodoval.

Ij Priporočljiv hlapec. Včeraj je prišel k prevoznikovi ženi Mariji Rojčevi hlapec Valentin Šorsek in jo prosil, naj ga vzame v službo. Rojčeva ga je sprejela in mu naročila, naj pelje po mestu strankam zaboje piva. Šorsek je prodal 39 steklenic pive za 9 K 96 vin., potem pa popustil konja in voz v Metelkovi ulici ter neznanu kam pobegnil.

Ij Umrl so v Ljubljani: Helena Glad, delavčeva žena, 58 let. — Fran Mertel, krojačev sin, 4 ure. — Marija Eržen, babica, 55 let. — Franja Brufach, oficijantova vdova, 63 let. — Anton Sirc, posestnik, 50 let.

Ij Hudj prisiljenca. Včeraj popoldne so se pri delu v semenišču stepli trije prisiljenca v neki sobi drugega nadstropja. Ker jih paznik ni mogel ukrotiti, je poklical na pomoč stražo. Ko sta prišla na lice mesta dva stražnika, so ležali vsi trije na tleh. Med rovanjem sta se dva močno obrezala ob steklo, ki se je tam nahajalo. Ko so zagledali stražo, sta dva skočila v stražnik in ga je eden udaril nad levo oko in ga opraskal na desni roki. Na pomoč je prišel še en stražnik, nakar so prisiljenca uklenili in jih odvedli na magistrat.

PAVŠALIRANJE DRŽAVNOZBORSKIH DIJET.

Kot znano, bodo državni poslanci tudi v počitnicah življali državnozbornske dijete, kar je dalo v zadnjih sejah nemške nacionalne zveze povod tozadevnim diskusijam, kot poročajo nemški listi. Zlasti so povdarjali mnogi novoizvoljeni poslanci, da stavi to razmerje zbornico v nekako odvisnost od dobrohotnosti vlade, ki lahko tako nekako nagradi poslancem z nadaljnjim izplačevanjem dijet ali pa jih z odgovditvijo parlamenta lahko kaznuje. Vsled tega trpi ugled zbornice med prebivalstvom. V nemški nacionalni zvezi se je sprožil predlog o pavšaliranju poslanskih dijet ter bo tozadevno vprašanje v jeseni predmet parlamentarni akciji, v kateri bodo vse večje stranke enotno nastopile.

PERZIJA.

Londonski list »Standard« poroča iz Teherana, da je bivši šah odšel z močnimi oboroženimi četami iz Astrabad v Teheran.

Iz Peterburga poročajo, da je izdajatelj nekega reakcionarnega lista v Odesi, Globačev, z večimi člani ruske ljudske zveze odpotoval v Astrabad, da pridruži eksšahu Mohamedu Aliju.

Razne stvari.

Propadanje socialne demokracije. V zadnjih treh letih so socialno-demokratske »strokovne« organizacije v Avstriji silno nazadovale. Izgubile so 63.106 članov.

Kako se počutijo drugod ob vročini. Vsled prevelike vročine primanjkuje v Parizu pitne vode. Kopaljšče pa je dovolj, kar je tudi nekaj. Pariz ima tri mestne plavalnice, ki so sedaj seveda vedno oblegane. Največja je v cesti z imenom »Rue de Filletus«. Pri vstopu v to kopaljšče se zagleda mlado damo za tremi velikimi kupi plavalnih hlač, urejenih po barvah: rdeče, modre in bele. Za 20 centimov se dobi take hlače na posodo. Kdor pa misli, da si sme barvo hlač izbrati, kakoršno hoče, se moti. Nek muhast Parižan, ki je pri vstopu dobil rdeče plavalne hlače, jih je vrnil nazaj: »Jaz bi raje modre, gospodična.« — »Nemogoče, gospod,« odvrnila je dama za hlačami, »sedaj je rdeča serija na vrsti.« — Stvar je namreč sledeča: Vsak gost sme ostati v kopaljšču samo pol ure. Da je pa mogoče vzdrževati kontrolo, se menjaje vsake pol ure izdajajo rdeče, modre in bele plavalne hlače. Ako je na primer preteklo pol ure »modre serije«, se oglasi znamenje z rogom. Obenem teče, da je vsak dvom izključen, kak uslužbenec ob robu kopaljšča ter vihti okoli sebe modre plavalne hlače kot kako zastavo. Seveda so tudi gostje, ki radi taka znamenja preslišijo in prezro. Proti tem pa uporablja uprava kopaljšča originalno nasilno sredstvo. Po nekaj minutah se namreč odpro »modre kabine«, ki so s kredo znamenovane s črko B. Sedaj pa so seveda »modri« v nevarnosti, da kdo ne pokrade kaj njihovega ter morajo hočeš nočeš zlesti iz vode v kabine ter se obleči. Restavracije na boulevardih so zapuščene; vse hiti v parke in okolico. Opolnoči pa se vračajo izletniki v trumih nazaj ter se razlivajo po boulevardih, da zavživajo »večerni hlad« pri 30 stopinjah toplomera. Zunaj je bilo namreč še bolj vroče. — V Londonu vlada kot znano vročina, kakršne že 30 let ob Temzi niso doživeli. Ves London se poti in naenkrat izgublja najboljše vzgojeni Londonci svoj znani

pedantični smisel glede na zunanje oblike, za katerega se ima pač zahvaliti v navadnih razmerah hladnemu angleškemu vremenu. Po cestah se vidi vse polno gospodov, ki nosijo slečene suknjice preko roke čisto po ameriškanskem vzgledu. V restavracijah se blišče polikane srajce in celo dame odpono zgornjih par gumbov svojih bluz. In pri tem popije London ogromne množine mrzlih pijač. Velikanski lepaki vabijo ljudi na hladilne pijače v restavracije, kavarne in veletrgovine. A v New Yorku in v ostali Ameriki Evropejcem ne morejo biti škodoželjni. V velikem mestu ob Hudsonu se vrše isti prizori kot pred tedni. Ljudje prenočujejo na prostem, vse hiti k morskimi obali, in velike trgovine se zapirajo že opoldne. Najkoruptnejši vseh ameriških trustov, ledeni trust, je znatno podražil svoje izdelke. Vsled dolgotrajne vročine je ponehal v Newyorčanih vsak čut za to, kar se imenuje »shocking«. In tako letajo ljudje v odpetih srajčah brez ovratnika in suknje preko Broadwaya, vsled česar se nad tem spodtikajo bolj sramežljive osebe. Vnela se je celo v časopisju debata, ali je spodobno ali ne, da hodijo moški po ulicah z odprtimi srajcami. Res, čisto ameriškansko. Nek iznajdljiv pridigar metodistov v Čikagi pa je nabil na vrata svoje cerkve sledeči oklic: »Najhladnejša služba božja v Čikagi. Kratka pridiga in dolg oddih. Mojim vernikom se neprenehoma deli ledena voda in sladoled. Pahljanje je dovoljeno, kakor tudi odložiti suknje.«

Vročina v Parizu. V soboto je bila vročina v Parizu hujša od prejšnjih dni ter je zahtevala tudi številne žrtve. Kolikor se je dalo dognati, je osem oseb umrlo vsled solnčarice, 20 pa so jih prenesli v bolnišnico. Njihov položaj je resen. Med težko obolelimi je tudi neki denarni pismonoša, ki se je na neki cesti nenadoma zgrudil nezavesten na tla. Tudi iz pariških predmestij poročajo o številnih smrtnih slučajih in težkih obolenjih. V Auberrillieru ste dve osebi umrli vsled solnčarice. V vojaško bolnišnico v Versaillesu so prenesli nekega rezervista, ki je znorel vsled velike vročine. Posebno neugodno se občuti v Parizu pomanjkanje pitne vode.

Sladkor se je na včerajšnji praški borzi zopet podražil za 50 vinarjev vsled suše. Na sladkornih trgih v Hamburgu in Amsterdamu je cena ponovno poskočila za 25 fenigov.

Na reki Labi je vsled suše skoró popolnoma ustavljen ladijski promet.

Aretovaní vlomilci. Iz Moravske Ostrave poročajo, da se je državni policiji posrečilo aretovati celo tolpo mednarodnih vlomilcev, pri katerih so našli ukradene stvari v vrednosti 20.000 kron. Tolpa je v okolici Moravske Ostrave zakrivila številne vleme ter prodajala ukradene stvari na Rusko.

Moč alkohola. V Oportu je umoril 70 letni čevljar Oliveira svojo 68 letno ženo in 30 letno hčer, ker mu niste dali denarja za pijačo.

Ženo in sebe zastrupil v stiski. V Monakovem je vsled pomanjkanja dela zastrupil sobni slikar Loibl najprej ženo in potem sebe z morfijem, nakar je v stanovanju odprl plin. Ko so sosedje začutili drugi dan, da vhaia iz Loiblovega stanovanja plin, so vdrli vrata. Loibla so našli že mrtvega, medtem ko so njegovo ženo prenesli v bolnišnico, kjer upajo, da okreva.

Za 30.000 mark so ukradli v Draždanih dragocenosti nekemu zlatarju tatovi. Vlomili so ponoči iz kleti v prodajalno ter ušli neovirani.

Podpolkovnik obsojen radi goljufige. V Monakovem je bil pred vojnim sodiščem vsled dokazane in poizkušene goljufige obsojen podpolkovnik Stritzel na pet mesecev ječe in izključitev iz armade.

Prepoved orožja za dijake je izšla na Pruskem; vsak dijak, pri katerem bi se našlo kako orožje ali streljivo, je lahko izključen iz zavoda. Pri nas pa se godi ravno nasprotno; vprašanje je, če ni pruska naredba bolj utemeljena.

Tajfun v Mandžuriji. Tajfun, ki je divjal pretekli teden po Mandžuriji, je uničil vso žitno žetev. Vsled močnega deževja je reka Jalu prestopila bregove in poplavlila velike pokrajine. Ko se je voda odtekla, je pustila na produ številna vojaška trupla. Po reki Jalu plove na stotine prevrnjenih ladij. Zelezniške zgradbe preko Jalu, ki so veljale milijone, so porušene. Nižje ležeče dele mesta Kanton je narastla reka odnesla. Velika ladja, na kateri se je vozilo pomožno moštvo, sestavljeno iz policistov, osebja rdečega križa in ognjegasev, se je prevrnila, pri čemur je mnogo oseb utonilo.

Nova zločinska družba v južni Italiji. Neapeljsko časopisje poroča, da se je poleg zločinske kamore osnovala nova organizacija zločincev, ki jo je usta-

novil neki iz New Yorka došli Italijan, po imenu Nazaro. Ta družba je povzročila že nad sto zločinov. Kakor poročajo listi, si je dala nova organizacija zločincev ime »krvavo bodalo«.

Samoumor zdravnika. V Karlovih varih se je obesil zdravnik dr. Süskind, kakor sedaj poročajo, vsled ponesrečenih finančnih transakcij. Zapustil pa je premoženja nad milijon kron in veliko hišo v Krakovu.

Panika v gledališču. V Kaposvaru na Ogrskem je v mestnem poletnem gledališču padla neka petrolejka s stola, vsled česar je nastal požar. 400 navzočih je drlo proti izhodu, pri čemur sta bili dve deklici težko ranjeni, 13 otrok in 3 moški pa lahko. 5 žensk je omedlelo. Ogenj se je takoj pogasil.

Rekord lopova. Frank Jakson, ki je bil pred zveznim komisarjem Cookserjem v Kansas City Mo. na kazenski razpravi zaslišan radi izdajanja ponarejenega denarja, je porabil to priliko, da je v dvorani sodnega komisarja ukradel zlato uro, ki so jo pa potem našli v njegovi celici.

Zvit milijonar. Iz Londona poročajo: Amerikanski milijonar, ki je nad 20 let živel v svoji ladji ob obali Essexu ter ni doslej nikdar plačal kaknega dohodninskega davka, je bil te dni obsojen na plačilo davkov, s katerimi je zaostal v teku 20 let. Vsota je zelo visoka. Brown se je zagovarjal pred sodiščem, da ne živi na Angleškem, ampak na svoji ladji, ki se je po angleški postavi ne more smatrati kot stanovanje. Ko je bila obsodba izrečena, je pustil Brown zakuriti kotle na ladji ter je odplul, da se je odtgnil eksekuciji davčnega urada.

Gledališče pogorelo. Včeraj je pogorelo v Sombotelju ondotno gledališče, last ravnatelja Nagaszyja. Kako je nastal požar, ki je v kratkem času vpepelil večidel z lesom zgrajeno stavbo, se ne vé.

Nezgode vsled vročine na Hrvaškem. V Zagrebu sta se minuli teden vsled vročine zgrudili in onesvestili dve osebi; nek mož pa je padel iz drugega nadstropja na dvorišče, ker se je šel ponoči hladiti na okno, kjer je zadremal; zlomil si je nogo in se tudi notranje tako poškodoval, da je kmalu nato umrl. V Dugemselu je na polju pri delu zadela solnčarica nekega 45letnega kmeta, v Ježevem pa na cesti 75letnega starčka. Oba sta umrla.

Zaradi dvoboja obsojen. V Heidelbergu je bil obsojen pred vojnim sodiščem na štiri dni trdnjavske ječe profesor tamošnje realke in poročnik v rezervi Straßer, ker je pozval na dvoboj dva druga profesorja, s katerima se je sprl.

Proti srbskim salamam so vstali ogrski in hrvaški izdelovalci salam, ker jim srbska salama dela veliko konkurenco. Na sestanku v Budimpešti so sklenili poslati na vlado natančno poročilo in zlasti zahtevati, da se uvede stroga kontrola nad uvozom srbskih salam.

Srbske slive obečajo letos glede kvalitete izvrstno letino, glede količine srednje. Računa se na 2500 do 3000 vagonov.

Radi ropa v tujini sta bila te dni v Sisku prijeta dva nevarna tička: 23letni Marko Čengija in 28letni Ivan Komljenović, oba pristojna v občino Stari Majdan v Bosni. Dne 28. junija letos je ta dvojica v Walseju na Pruskem zavrtno napadla svojega ožjega rojaka Peja Tomića, ki je bil kuhar tamkajšnjih hrvaških rudarjev ter mu uropala 2500 mark lastnega in tujega denarja, revolver in več drugih stvari. Potem sta pobegnila čez mejo in začela razsipno živeti. V Sisku sta bila aretirana v neki javni hiši in poslana v Sanskimost, kjer sta bila konfrontirana s Pejo Tomićem, ki se je medtem povrnil iz Prusije. Tomić je roparja takoj spoznal in sta ta dva nato priznala zločin. Odpeljali so ju v varno zavetišče petrinjske ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

MINISTRSKI SVET.
Dunaj, 1. avgusta. Danes se je vršil tukaj ministrski svet pod predsedstvom barona Gautscha.

DRŽAVNI ZBOR.
Dunaj, 1. avgusta. Od ene strani se zatrjuje, da bo parlament zopet sklican v drugi polovici meseca septembra, od druge strani pa se vzdržuje vest, da bo sklican šele sredi oktobra.

DEŽELNI ZBORI.
Gradec, 1. avgusta. »Tagespost« poroča, da se bodo deželni zbori sklicali meseca septembra, med njimi tudi štajerski. Vlada bo poizkusila, da napravi modus vivendi, da bo štajerski deželni zbor, ki vsled slovenske obstrukcije ni mogel delovati, postal delozmožen.

CESAR.

Išl, 1. avgusta. Danes je cesar vprvič v tem poletju pri krasnem vremenu pojezdil na sprehod.

NAPREDEK SLOVENCEV IN HRVATOV V ISTRI.

Trst, 1. avgusta. Kljub potvorjenemu rezultatu ljudskega štetja se je v Istri slovensko prebivalstvo pomnožilo od 14.20% na 14.89%, hrvaško od 42.58% na 43.15%, laško pa je padlo od 40.54% na 38.16%.

ČRNOGORSKI KRALJ O POLOŽAJU NA BALKANU.

Dunaj, 1. avgusta. »Neue Freie Presse« priobčuje razgovor s črnogorskim kraljem Nikolajem. Črnogorski kralj izjavlja, da se mu turška politika nasproti Albancem zdi pogrešena in izraža mnenje, da je zdaj za mirno rešitev že prepozno. On da ne veruje v uspeh sedaj zapričetih mirovnih pogajanj in ne smatra za verjetno, da bi kaka velevlast prevzela garancijo za to, da Turčija izpolni svoje obljube nasproti Malisorom. Črna gora pri tem silno trpi, vzdrževanje malisorških beguncev jo že zdaj stane 4 milijone. Črnogorski kralj izjavlja, da bo črna gora sama morala vozeti razvozljati.

KOLERA V TRSTU.

Trst, 1. avgusta. Na novo so zboleli neki Fragiaco, mesarski pomočnik v ulici S. Michele, član one rodbine Fragiaco, od katere so obolele tri deklice in Matilda Delgiorno, stanujoča v ulici Cattedrale. Kar se tiče umrlega voznika v mlekarni Da Conte, se je pa konstatiralo, da ni umrl na kolero, ampak na pljučnem vedemu. Preiskava čreves ni dognala vibrionov.

KOLERA V ALBANIJI.

Belgrad, 1. avgusta. Med turškimi četami v Stari Srbiji se močno širi kolera. V Djakovu je 300 vojakov bolnih za kolero; 40 jih je že umrlo. V Peči je bilo 18 smrtnih slučajev vsled kolere. Solun, 1. avgusta. V Ipeku je bilo doslej 120 slučajev kolere, od katerih je bilo 60 smrtnih. Med vojniki je bilo 84 slučajev kolere, od katerih je bilo 40 s smrtnim izidom.

VROČINA.

Milan, 1. avgusta. Na Beneškem se je zgodilo veliko smrtnih slučajev vsled solnčarice. Praga, 1. avgusta. Tu se je šel krojač Vejvoda kopat na solnce in je zapal. Solnce mu je pa prizadejalo toliko opeklin, da so ga morali prepeljati v bolnišnico, kjer je kmalu umrl.

POMANJKANJE VODE VSLED VROČINE.

Basel, 1. avgusta. Tu je veliko pomanjkanje vode. Glavno omrežje vodovoda je zaprto. Prenehalo se je skropiti ceste.

POŽAR.

Prymont, 1. avgusta. Tukajšnje sloveče kopalnice je vse v ognju. Ze dozdej je nad 2½ milijona mark škode.

POTRES.

Kečkemet, 1. avgusta. Včeraj so tu zopet čutili dva potresna sunka.

VELIK MRAZ V SIBIRIJI.

Peterburg, 1. avgusta. V severni Sibiriji je nastal velik mraz. Nomadskim rodovom je zmrznilo nad 800 kamel in nešteto ovac.

POLOŽAJ V PERZIJI.

Teheran, 1. avgusta. V soboto je zapustilo mesto 10.000 vojakov pehote in močni oddelki topništva, ki so odkorakali proti Mohamedu Aliju. To so prve vojaške čete, ki jih je vlada poslala proti bivšemu eksšahu, ki se menda še vedno mudi v Astrabadu. Mohamed Ali naznanja v neki proklamaciji, da je odstavil sedanjega šaha, svojega 11letnega sina, in da mu je vzel prestolonasledstvo. Kot prestolonaslednika je imenoval svojega brata Šua-es-Saltaneja. Ta proklamacija ima v toliko pomen, ker se kaže v njej brat eksšaha kot soudeleženec v boju za prestol.

TIFUS MED FRANCOŠKIMI VOJAKI V MAROKU.

Fez, 1. avgusta. Na tukajšnjem kopalnišču pokopljejo povprečno vsak dan 10 francoskih vojakov, ki umrjejo vsled tifusa.

STAVKA V KAIRI.

Kairo, 1. avgusta. Pet tisoč uslužbencev cestne železnice je pričelo stavkati. To je prvič, da se v Egiptu zahteva zvišanje plače za 30 odstotkov. Med stavkujočimi in podjetniki posredujejo evropski konzuli. Od strani policije so se ukrenile številne varnostne odredbe.

POLICIJSKI PSI V ITALIJANSKI OBMEJNI SLUŽBI.

Milan, 1. avgusta. Vlada je uvedla v obmejno stražno službo policijske pse.

: Naročajte „Slovenca“ :

Iz blejskega kola.

Vročina vse tare: kmeta, ker se upravičeno boji, da jesenskega pridelka ne bo toliko, da bi se trud izplačal. Fižol še cveteti ne more, ajda ne zeleneti, krompir se suši, otava še za pašo ne bo zanič, saj vsa skupaj leze, celo drevje rumeni vsled neznozne suše; pa tudi gospodi vročina nekoliko uro navija, da zdihuje po hladilu. Seveda gospodi »mesec« kljub suši naprej teče, kmet bo pa revež, zakaj kmet »meseca« ne pozna. Tudi sicer si gospoda zna pomagati. Blejsko jezero gospode kar mrgoli, samo v graški kopeli se jih koplje vsak dan krog 700. Koliko v Lujizijskih toplih, pri Petranu, Matiju in privatnih, ne moremo kontrolirati.

Zračne in zlasti solnčne kopeli so izredno dobre, hvalijo jih na vso moč, prav te dni sem od odličnega tujca zopet slišal, da tako izvrstnih zračnih kopeli, kakor na Bledu, ni nikjer več v Evropi.

Tujcev je doslej čez 1000 več nego lani do tega časa. Stanovanja so vsa odana, hoteli polni, tako da — če upoštevamo še vročino in žejo, ki jo ta nadloga budi — zlasti gostilničarjem in hotelirjem pšenica izredno dobro in naglo v klasje gre. Pravitako so vozniki in vozači s čolni kaj zadovoljni z letošnjo sezono, tako dobro kakor letos — pravijo — še nikoli ni bilo. Vsem privoščimo obilo in dobrega zaslužka, naj jim Bog blagoslovi, saj se tudi dokaj trpi za denar, ki ga gospoda tu pustijo.

Lastnik znamenitega Riklijevega zračnega zdravilišča Oskar Rikli je vse prodal; kupil je konsorcij, na čigar čelu stoji znani Riklijev zdravnik dr. Eder. V konsorciju ni nobenega Juda.

Lastnik vile »Zore« g. Gustav pl. Pongratz velepos., je daroval lep kos sveta od svojega vrta, da se je razširila cesta ob jezeru od Mallnerjevega hotela proti zdraviliškemu parku, ob cesti pa napravil hodnik za pešce. Sam je tudi postavil stebre in ograjno mrežo. Občina je samo kanale izkopalala in kamen za hodnikov obod dala. — Ne bi bilo napačno, ko bi hotel še gospod Tönnies ta zgled posneti in tudi nekaj sveta ob svoji vili odstopiti, da bi se dohod v zdraviliški park uredil in hodnik za pešce napravil, zakaj zlasti kadar gre dež, je na tem mestu za pešce hoja kaj nerodna.

Prav posebno bi bilo pa potrebno, da bi se vsaj te steze in pota, ki so bila doslej javna, pa jih je grajščak Muhr nenadoma začel zapirati, ohranila javnemu prometu. Tako so n. pr. od nekdanj, kolikor daleč nazaj ljudski spomin sega, ljudje — zlasti še Rečičani — hodili po stezi, ki pelje iz Rečice mimo nekdanje Jakovčeve hiše (mlina) proti staremu ladišću. Danes jo je Muhr prepovedal. Prepovedal pa lahko vsled tega, ker so prejšnja županstva mirno gledala, kako je Muhr nabijal, kjer je le mogel tablice z besedami: »Do preklica prostovoljno dovoljena pešpot.« »Slovenec« je že pred leti na to nevarnost opozarjal, pa se od merodajnih oblasti nihče za zadevo ni brigal in sadovi — ne ravno prijetni — se že kažejo. Morda bi moglo sedanje županstvo ali zdraviliški odbor kaj ukroniti, ako stvar že ni precaleč zavožena. To bi bilo hvaležno delo v interesu občnega blagra in zlasti s stališča tujskega prometa in vsestranske udobnosti gostov.

Nekateri udje blejskega Sokola so prav brez potrebe po javnih cestah začeli obklati somišljenike S. L. S. s čuki. (Zabeležite priče in tožite izživace! Ur.) Zlasti se čudimo, da se v tem odlikujejo tisti, ki bi se morali odlikovati v dostojnosti vsled izobrazbe, ki bi si jo morali pridobiti v raznih šolah. — Kaj so morda dandanes razni učni zavodi po mestih kotiče zabavljave zoper vse, kar se drži še starega gesla: vse za vero, dom, cesarja? Mlečozobi mladiči, ki doslej drugega niso počenjali, kakor da so jedli in spali in staršem in drugim ljudem skrbi in težave delali, zaslepljeni in najhujskani od strankarsko strastnih ljudi in liberalno-svobodniškega evangelija, mislijo, da so storili veliko delo »za narod«, če može, ki so žrtvovali čas in zdravje in delo svojih rok za splošni blagor, če te može zmerjajo in jih s »čuki« naganjajo. Kam pridemo, ako bo kdaj ta rod imel vajeti javnega življenja v rokah?!

Sicer si pa blejski Sokoli (nečem reči Sokol), nabirajo slavo čudnega značaja. Te dni so si n. pr. po neki večerni slavnosti (podoknici neki blagi gospej), tako dušo privezovali, da so pri enem izmed blejskih pekov pomočniki - Sokoli ves kruh izkazili, tako da ga je dotična hiša morala pri drugih pekih nakupiti. Podoknico samo v polni meri

odobravamo, da nas ne bodo, kakor lansko leto, nalašč napačno razumeli, ampak če se to sklada s sokolsko častjo, kar se po podoknici godi — kar s podoknico nima samoposebi nikake zveze — to je vprašanje.

Predno neham, naj še omenim, kako tujem Bled ugaja. Pred par dnevi je dejal, rajsko lepote ves prevzet odličan Nizozemec van Hee, da lepšega zemeljskega raja še ni videl. Pristavljam le željo, naj bi Bog dal, da bi tega čudovitega raja človeške strasti preveč ne pokazile!

Poročil se je na Jezeru dne 29. t. m. dopolne bivši goriški deželni poslanec inženir-geometer in posestnik g. L. a. pajne z gđc. Lukman iz Gorice. Poročal je župnik pri Sv. Ignaciju v Gori, preč. g. J. Kokošar.

Zahvala.
Za mnogobrojne dokaze sočutja med boleznijo in po smrti naše nepozabne soproge, oziroma matere, sestre in tete, gospe
Marije Reich
hljnega in barvar. posestnika soproge
kakor tudi vsem cenjenim darovalcem lepih vencev, vsem sorodnikom in pa znanecem, častitim gospodom duhovnikom za spremstvo ter vsem, ki so v tako mnogobrojnem številu spremili drago pokojnico k zadnjemu počitku izrekamo tem potom svojo odkritosrčno zahvalo. 2325
Ljubljana, 31. julija 1911.
Zalujoči ostali.

Izredna priložnost.

Dne 4. avgusta t. l. se vrši pri c. kr. okrajnem sodišču v Ljubljani ob 10. uri dop. v sobi št. 16

dražba zemljišča

vlož. št. 335 d. o. stari Udmat ozir. Zelena jama (nova hiša, gospodarsko poslopje, pekarnja, vrt). 2328
Izključna cena 9746 K. Interesentje pozor!

Kurzi efektov in menjic.
dne 28. julija 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	92-15
Skupna 4% konv. renta, januar—julij	92-10
Skupna 4-2% papirna renta, februar—avgust	95-85
Skupna 4-2% srebrna renta, april—oktober	95-90
Avstrijska zlata renta	116-30
Avstrijska kronska renta 4%	92-10
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	80-60
Ogrska zlata renta 4%	111-30
Ogrska kronska renta 4%	91-05
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	80-15
Delnice avstrijsko-ogrske banke	19-51
Kreditne delnice	660-25
London vista	240.—
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-25
20 mark	23-46
20 frankov	19—
Italijanski bankovci	94-50
Rublji	253 1/2

URA z verižico za samo kron 2.20.
Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezjska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2.20, ter 3letnim pisemnim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 6.—, 5 kos. K 9.—, Pošilja proti povzetju
prusko - šlezjska izvozna tvrdka
A. Gelb, Krakow 340.
Za neugajajoče denar nazaj.

Na prodaj je:
dva kasona, dve mali in dve veliki deri, dve tehtnici, štedilnik in konj.
Naslov se izve pri upravi Slovenca. 2330

Odda se takoj po nizki ceni solnčno stanovanje
z dvema sobama in pritliklinami v I. nadstropju na **Elizabetal cesti 5.** 2333

Pijte samo „Tolstovrško slatino“

ki je edino slovenska ter najboljša zdravilna in namizna kislavoda. 1471 Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljše sredstvo 2501 „Kuč“ 4 steklenice (5 kg) franko K 4-50 BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Zlate svetilnje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Najbolj. kosm. zobotistil. sredstvo

Seydlin

Izdelovatelj O. Seydl Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Dr. prof. pl. Valenta

odpotuje do 12. septembra

Pozor peki! Bicikl

na treh kolesih za hitro razvažanje peciva prodaja Chalupnik, Ljubljana, Stari trg št. 19.

Stalni krajevni agenti

zmožni nemščine se sprejmejo ali pa nastanijo s stalno plačo za prodajanje dovoljenih srečk v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod »Merkur«, Brno Neugasse 20.

CYCLES **KINTA** KCL

Priznana močna, lahka tekoča solidna in neprekosljiva so 806 „Kinta“-kolesa. Najboljše jamstvo. Ilustrovani ceniki brezplačno. K. Camernik, Ljubljana, Dunajska c. 9. Specialna trgovina s kolesi in posameznimi deli. Isposejevanje kolesa.

Oddaja cestne zgradbe

Na že pričeti okrajni cesti Dol. Logatec—Laze se odda zgraditev cestne proge v dolgoti približno 1 km. Podjetniki si zamorejo nameravano graditev ogledati, ter ponudbe podpisati na okraj. cestn. odboru do 13. avgusta t. l. vposlati, kjer se zvejo natančnejši pogoji.

Pri tej priliki si gg. podjetniki tudi lahko ogledajo na tej progi, na takomenovanem klancu »Brest« za zgraditev ceste določen kos proge, kateri se odda ko je načrt in proračun od vis. dežel. odbora odobren.

Pri oddaji tega kosa cestne zgradbe se bode oziralo, oziroma pride v poštev le isti podjetnik ki prevzame že zgoraj omenjeno cestno graditev (enega kilometra).

Načelništvu okraj. cesin. odbora v Logatecu, dne 29. julija 1911. 2317

Hiša

se ceno prodaja s 6 sobami, 4 kuhinjami in lepim vrtom. Rožna dolina št. 227 pri Ljubljani nasproti Stanovnika.

Učiteljica

na enorazrednici, v prijaznem kraju na Gorenjskem želi menjati službo s kolegom ali kolegino na eno ali dvorazrednici v kamniškem in tržiškem okraju ter v ljubljanski okolici. Naslov pri upravnistvu „Slovenca“. 2321

Oglejte si veliko zalogo koles z originalno znamko

„PUCH 1911“

pri Fr. Čudnu trgovcu v Ljubljani

Prešernova ulica, samo nasproti frančiškanske cerkve. Raznih znamk kolesa od 110 K naprej vedno v zalogi. Zaloga šivalnih strojev: Singer, Ringschiff. Pouk za strojno vezenje gratis. Edino zastopstvo za Kranjsko!

Ceniki zastoj, poštnine prosto. — Ceniki zastoj, poštnine prosto. 913

I. Vecchiet

zlatar v LJUBLJANI, nasproti glavne pošte

priporoča svojo trgovino vsakovrstne

zlatnine ter precizijskih žepnih ur.

Lastna delavnica

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne. — Solidna in rečna postrežba. Popravila točno.

2714

Za oddati je lepo, krasno ležeče

stanovanje

Pojasnila pri upravnistvu graščine Predvdvor, p. Tupaliče, Gorenjsko. 2283

Sprejme se deklica iz poštene hiše kot

učenka

za manufakturno trgovino, Poizve se Kuhnova cesta št. 3. 2241

Razglas.

Namesto prepovedanega semnja dne 6. julija t. l. bode v Žužemberku dne 9. avgusta t. l. to je dan pred sv. Lovrencem velik živinski in blagovni semenj

na katerega se kupci in prodajalci vabijo.

Ta semenj se bode vršil tudi v prihodnje vsako leto ta dan in sicer namesto semnja cvetno soboto.

Županstvo Žužemberk, 28. julija 1911.

Župan: Vehovec, I. r.

FRANC SOUVAN SIN

manufakturna veletrgovina v Ljubljani

Mesini trg št. 22 in 23.

1816 Narodno podjetje. Nizke cene. Solidna posrežba.

ANTON ŠARC, Ljubljana.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica, električni obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

„TETRA“

srajce za gospode v različnih barvah, dobre kakovosti, izborna noša. Posebno priporočljivo za osebe, ki se rade pote in zoper prehlad. Dobi se blago in po meri izdelano perilo. 1787 (1)

Vzorci so vsakemu na razpolago.

Književnost.

* Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. Spisal o. Julij Lintelo, D. J. (Slovenski prevod je oskrbela Marijina družba v ljubljanskem semenišču.) — Str. 86. Cena 30 vin., 20 izvodov in več po 25 vin. Založila »Katoliška Bukvarna«. — O knjižici nam piše duhovnik, ki je prebral delo v francoskem izvirniku: »Tako krepko, naravno, nepretirano in prepričevalno povedanih resnic o svetem obhajilu ni sem dobil doslej še nikjer, dasi sem sam iskal primernih knjig, ker sem nedavno napravil ciklus nagovorov o pogostem svetem obhajilu. Sedaj, ko sem to knjižico prebral, vidim, kako malo sem v svojih govorih povedal, in bi pridige najrajši začel iznova.« — Knjižica je namenjena mladini sploh, moški in ženski, in je pisana tako primerno, da jo bo z veseljem vzela v roke mladina v nežni starosti, zlasti pa bo koristila odrasli mladini. Sveti oče Pij X. je izvod francoske knjižice, ki mu ga je bil poslal pisatelj, z veseljem sprejel, močno pohvalil vnmemo pisateljevo in izrazil željo, naj se ta spis med mladino kar najbolj razširi.

* Staršem in vzgojiteljem! Navajajte otroke, da bodo hodili pogostoma k svetemu obhajilu. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Spisal o. Julij Lintelo, D. J. (Slovenski prevod je oskrbela Marijina družba v ljubljanskem semenišču.) — Druga, pomnožena izdaja (5000—12.000). — Str. 63. Cena 25 vin., 20 izvodov in več po 20 vin. — Ves krščanski svet se trudi, da ustreže želji svetega očeta, ki jo je izrekel z odlokom o pogostem in vsakdanjem prejetanju svetega obhajila. Zato so tudi slovenski časniki prvo izdajo te knjižice z velikim veseljem naznanili. Zlasti navdušeno piše o knjižici slovenski nabožni list v Ameriki, Ave Maria (I. II. [1910] št. 8). Pravi namreč: V časih splošne verske mlačnosti smo. Vse tišči le za bogastvom in za uživanjem. Človeštvo izgublja vedno bolj zmisel za vse, kar je nadnaravnega, kar je vzvišenejšega, kakor so strasti, kakor je posvetno. V te žalostne čase je sveti oče zaklical: »Nazaj k Jezusu, k Luči, ki edini more zadovoljiti človeško srce! Nazaj k prvim navadam sv. Cerkve.« Sv. Rešnje Telo je bilo sredstvo, ki je navduševalo prve mučence, da so rajši prelili svojo kri, kakor bi le za korak odstopili od svoje vere. Sv. Rešnje Telo naj bi bilo tudi za nas sredstvo, ki naj nas navdušuje v boju zoper zmote sveta, zoper pogubonosne nauke sedanjih lažimodrijanov. — Toda težko je to delo! Mi nismo tega vajeni! Dosedanje navade so bile popolnoma nasprotno temu klicu. Enkrat na leto, štirikrat na leto! — Vsak mesec — je bilo veliko, vsak teden že posebna milost, vsakdanje sv. obhajilo pa popolnoma neznano. Sedaj pa naenkrat: Vsak dan vsi k mizi Gospodovi! Zato pa treba vzgojiti nov rod. Treba začeti pri otrocih v šoli. Ti naj prebijajo led, ti naj zaneso v ljudstvo to novo navado. In starše in vzgojitelje pridobiti za to idejo, ima namen ta knjižica. Zato je prav toplo priporočamo vsem slovenskim staršem. — Cvetje z vrtov sv. Frančiška (1910, str. 222) pravi koncem svojega priporočila: »Zeleti je, da se knjižica v kolikor mogoče veliki množini razširi med naše verno ljudstvo.« — Mnogi duhovniki so z ozirom na važni namen, ki ga ima knjižica, naročili več izvodov, da jih starši lahko dobe vsak čas pri njih v župnišču. (Primeri: »Domoljub«, 1910, str. 433.)

* Šolske in pisalne potrebščine ter šolske knjige itd., ki jih rabijo šolska vodstva in krajni šolski sveti, se dobivajo v knjigarni »Ilirija« prej K. Florian v Kranju v najboljših kvalitetah in po zelo nizkih cenah. — Knjigarna »Ilirija« v Kranju preskrbi brez odloga tudi vse šolske tiskovine, učila in metodične knjige, ki jih navaja novi Cenovnik »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani po izvirnih cenah.

Pozor gg. orgljavci in slavna povska društva!

Skoraj nov in zelo dobro ohranjen

HARMONIJA

z 10 krasnimi spremeni se prodaja za nizko ceno 260 kron. Pred 3 leti je veljal 540 kron. Dunajska tverka. — Harmonija ima močan in krasen glas in je pripraven za cerkve in kapele. — Več se izve v Ljubljani, Dolenjska cesta št. 50. 2300 3